

הלב פתוח לרווחה

משרד הרווחה
והשירותים החברתיים

חוזר המנהל הכללי

הודעות ✕ הוראות
החלטות ✕ מידע

ע"ד 216 תמוז תשע"ד יולי 2014

תוכן העניינים

=====

3	דבר המנכ"ל
5	1. מינויים
5	2. תקציר דו"ח הועדה למלחמה בעוני
8	3. מענק לימודים המשולם על ידי המוסד לביטוח לאומי למשפחות בהן ראש המשפחה הורה עצמאי ומשפחות שלהן 4 ילדים ויותר המקבלות קצבאות קיום - לשנת הלימודים תשע"ה
10	4. שינוי בהחזר תשלום עבור חלק מההוצאות המיוחדות לאנשים עם מוגבלות המושמים במשפחות אומנה - הבהרה
11	5. מוגנות קיץ הפגתית לילדים ובני נוער בסיכון
	6. חוק הבטחת הכנסה התשמ"א-1980 - הוראה 3.7 (עדכון)
	7. חוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי, התשנ"ב-1992 - הוראה 3.30 (עדכון)
	8. חוברת תעריפים

לבעלי אוגדני תע"ס

יש להפריד דפי הוראות התע"ס בסוף החוזר,
להדקם ולתייכם באוגדן התע"ס בפרק המתאים.
את חוברת התעריפים יש לתייק בשלמותה
בתחילת האוגדן.

אל: ראשי ערים, ראשי המועצות המקומיות, ראשי מועצות איזוריות
עובדי המשרד,
עובדי המחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות,
עובדי המסגרות השונות ע"י המשרד

מכובדי,

הריני להביא לידיעתכם שהוועדה למלחמה בעוני שמינה ח"כ מאיר כהן שר הרווחה
והשירותים החברתיים בראשותו של מר אלי אללוף, הגישה את המלצותיה ביום
23/6/2014. תקציר ההמלצות מפורסם בחוזר זה. מלוא הדו"ח ניתן לקרוא באתר
האינטרנט של המשרד.

הכנסת אישרה ביום 19.5.2014 שינוי שם חוק משפחות חד-הוריות לחוק סיוע
למשפחות שבראשן הורה עצמאי. השינוי בא מתוך העובדה שהמונחים שבחוק אינם
הולמים הורה גרוש או פרוד שבהחזקתו ילד, שהרי במצבים אלה לילד שני הורים
מוכרים, ידועים ובמקרים רבים שניהם מעורבים בגידולו, בחינוכו ובטיפול בו.
על כן בכל הוראה שמצוין בה משפחה חד הורית או הורה יחיד יתוקן להורה עצמאי.

יוסי סילמן
המנהל הכללי

י"א בתמוז תשע"ד
9 ביולי 2014

1. מינויים

=====

הגב' איריס פלורנטין נבחרה לסמנכ"לית בכירה (שירותים אישיים וחברתיים).
הגב' נילי דרור נבחרה למנהלת אגף אי' (משאבי קהילה).

2. תקציר דו"ח הוועדה למלחמה בעוני

=====

הוועדה למלחמה בעוני, בראשות אלי אלאוף, הגישה היום (שני) את המלצותיה לשר הרווחה והשירותים החברתיים, מאיר כהן. הוועדה, הראשונה מסוגה בישראל, המליצה על שורה של צעדים שיביאו להפחתת ממדי העוני בישראל ב-50% בתוך עשור, לממוצע ה-OECD. "יצאנו היום למלחמה למען האזרחים החיים בעוני. אף אחד לא יוכל עוד לטעון שהוא לא היה מודע לחומרת המצב", אמר אלאוף.

"הממשלה כולה חייבת להתגייס כעת למלחמה בעוני", הוסיף יו"ר הוועדה. "זו הפעם הראשונה בישראל שמגובשים צעדים למלחמה בעוני ויש להוציא אותם אל הפועל. אין ספק כי הטיפול ב-1.8 מיליון אנשים החיים בעוני ידרוש השקעה כספית, השקעה גדולה. אולם רבים מהתקציבים כבר קיימים כיום במערכת, אלא שהם לא מגיעים ליעדם. באמצעות פישוט ההליכים הביורוקרטיים, מיצוי זכויות ושידוד מערכות ניתן יהיה להפיק הרבה יותר גם בלי תוספת תקציבית. עם זאת, אם הממשלה מתכוונת ברצינות להילחם בעוני, עליה להכניס את היד לכיס".

בין היתר, הוועדה ממליצה על תוספת של 400 שקלים לזוג לקצבאות הבטחת הכנסה בזקנה, המלצה שתביא להוצאה מעוני של מרבית הזקנים בישראל. לבד מציבור הזקנים העניים, הוועדה התמקדה במשפחות בהן שני ההורים עובדים - והן נמצאות מתחת לקו העוני. ועדת אלאוף המליצה להעלות את מענק העבודה (מס הכנסה שלילי) בעלות של כמיליארד שקלים. כמו כן, היא המליצה על מגוון שירותים שיעודדו יציאה לעבודה, כמו מעונות יום בפרפריה, יום לימודים ארוך ותכניות הכשרה לתעסוקה.

דגש רב ניתן בדוח הוועדה לשירותים מקיפים לאזרחים החיים בעוני, לפישוט תהליכים ביורוקרטיים ולמיצוי זכויות. במסגרת השירותים עליהם ממליצה הוועדה נמצאים, בין היתר, מרכזי מיצוי זכויות ומרכזים לגיל הרך. בדיוני הוועדה נחשף כי רבים לא מקבלים את המגיע להם כתוצאה מחוסר ידיעה של זכויותיהם או חוסר יכולת לטפל בבירוקרטיה הכרוכה בכך.

"הוועדה למלחמה בעוני הוקמה בידיעה כי יש למצב מחדש את העוני במרכז השיח הציבורי, ואכן העוני חזר להיות נושא שדנים בו, שמביאים אותו בחשבון, שמחפשים לו מענה", כתב אלאוף בפתח הדוח. "עוד בטרם הוגשו ההמלצות, הצליחה הוועדה להציב מראה אל מול החברה הישראלית ולהכריחה להישיר מבט ולבחון את בבואתה. החברה בישראל ומוסדותיה נוהגים כלפי אנשים החיים בעוני בניכור ומתנערים מדאגה ואחריות למצבם. האנשים שנקלעו לשולי החיים נקלעו לכך ברובם בנסיבות שהיו מעבר ליכולתם; הזנחה, ייאוש וגורמים הרסניים רבים שנמזגו יחדיו".

ההמלצות המרכזיות:

פרט, משפחה וקהילה, פרופ' ג'וני גל:

קצבאות הבטחת ההכנסה, שעמדו במוקד מחלוקת ערה בוועדה, יוגדלו על פי ההמלצה לרמה של 67% מקו העוני. להמלצה זו נוספה דעת מיעוט, שהמליצה שלא להעלות את הקצבאות בטרם נבחנה יעילותן וגובש מבחן תעסוקה אפקטיבי. הוועדה הדגישה את חשיבות עו"ס המשפחה בטיפול בחיים בעוני.

לכן, בין היתר, הומלץ שכל עו"ס משפחה יטפל בכ-50-60 תיקים בלבד. לעובדי הרווחה יינתן תקציב מיוחד, גמיש, בו הם יוכלו להשתמש לצרכים מיוחדים ומיידיים של משפחות. הוועדה המליצה על שורת צעדים מרחיקי לכת עבור אזרחים המתמודדים עם חובות. על פי ההמלצה, לא ניתן יהיה לנתק משפחות עניות מחשמל ומים והמדינה תסייע להם להחזיר את חובותיהם באמצעות מתן אשראי זול.

דיוור, ד"ר אמילי סילברמן, ד"ר חיים פיאלקוף:

חברי הוועדה הצביעו על הדיוור כמרכיב המשמעותי ביותר בהתמודדות עם עוני וכהוצאה הכבדה ביותר של משפחות עניות. בין היתר הומלץ להשקיע 450 מיליון שקלים בשנה בהגדלת מלאי הדירות בדיוור הציבורי. כמו כן, הוועדה המליצה על העלאת הסיוע בשכר דירה, לרמות הקרובות לשכר הדירה בשוק. בנוסף לתמיכה הכספית, הצביעו חברי הוועדה על הצורך בשינוי הקריטריונים לזכאות לדיוור ציבורי. כיום, לדוגמה, מי שהייתה בבעלותו דירה או חלק ממנה משנת 1971 לא זכאי לסיוע. על פי ההמלצה, הכלל ישונה לבעלות על דירה בחמש השנים האחרונות, כך שמשפחות רבות נוספות תוכלנה לקבל סיוע. בנוסף, הומלץ לבטל את הקריטריון הקובע כי רק תושבי יישובים בהם קיים דיוור ציבורי יהיו זכאים לסיוע. קריטריון זה למעשה מפלה את המגור הערבי לרעה ולא מאפשר לו זכאות לדיוור ציבורי, או סיוע מוגדל בשכר דירה, כמעט לחלוטין.

תעסוקה וכלכלה, ניצה קסיר:

היציאה לעבודה היא הפתרון המרכזי למשפחות עניות, קובעת ועדת אלאלון. לשם כך יש לפתח מבחן תעסוקה אפקטיבי, שיקבע בצורה אמינה מי מסוגל לפרנס את עצמו, ולכן לא זכאי לקצבה, ובמי המדינה צריכה לתמוך כלכלית. לצד זאת, יש כיום משפחות רבות בהן ההורים עובדים, אולם הן לא מצליחות להתרומם מעל קו העוני. כלי התמיכה העיקרי למשפחות עניות עובדות הוא מענק העבודה. על פי המודל שנבנה בוועדה, בהשקעה של כ-800 מיליון שקלים בשנה ניתן לחלץ מעוני למעלה מ-30 אלף בני אדם ולשפר משמעותית את מצבם של עשרות אלפים נוספים. הוועדה המליצה עוד על הקמת מרכזי תעסוקה והכשרות מקצועיות, שיסייעו במציאת עבודה. דגש נוסף ניתן לאכיפת הדוקה יותר של חוקי העבודה ולצמצום מספר העובדים הזרים.

חינוך, פרופ' אודרי אדי-רקח:

חינוך הוא האמצעי החשוב ביותר ליציאה ממעגל העוני ומניעת הדרדרות אליו, אולם הפערים בחינוך בישראל הם מהגבוהים בעולם המערבי. כדי לצמצם את אי השוויון בחינוך, ולהעניק הזדמנות שווה לכל התלמידים, הוועדה המליצה להעלות את המודעות לסוגיית התלמידים העניים. אחת ההמלצות המקוריות

של הוועדה היא הקמת 29 מרכזים לגיל הרך בפריפריה, שיכללו מרפאות טיפת חלב, מרכזי הדרכת הורים ושירותי תעסוקה. מרכזי הגיל הרך יוקמו מתוך גישה חינוכית ויסייעו לצמצום הפערים. הוועדה המליצה על ליווי חינוכי של הילדים מלידה. משרד החינוך מפעיל כיום תכניות רבות למען תלמידים מרקע סוציו-אקונומי נמוך. הוועדה קבעה כי יש לעשות סדר בכל התכניות, להגביר את שקיפות הקצאת המשאבים במשרד החינוך ולוודא שהתקציבים שכבר קיימים במערכת מגיעים ליעדיהם ביעילות.

בריאות, פרופ' ורדה סוסקולני:

העניים בישראל מוציאים אחוז גבוה יותר מהכנסתם הפנויה על בריאות ומתקשים להתמודד עם הבעיות הרפואיות שלהם. ועדת אלאוף המליצה להפחית את ההשתתפות העצמית בתרופות וטיפולים למקבלי הבטחת הכנסה ולהעניק החזרי נסיעות לחולים שנאלצים לנסוע לטיפולים ובדיקות. כמו כן, הוועדה המליצה להרחיב את טיפול השיניים הציבורי חנם לילדים עד גיל 14 ולזקנים מגיל 75.

3. מענק לימודים המשולם על ידי המוסד לביטוח לאומי למשפחות

**בהן ראש המשפחה הורה עצמאי ומשפחות שלהן 4 ילדים ויותר
המקבלות קצבאות קיום - לשנת הלימודים תשע"ה**

=====

הביטוח הלאומי משלם בתחילת כל שנת לימודים מענק למשפחות הנ"ל עבור ילדים בגילאי 6-14.

מובאת בזאת לתשומת לבכם הבסיס החוקי וגובה תשלום המענק לשנת הלימודים תשע"ה.

מתוך חוק הביטוח הלאומיסימן ג': מענק לימודיםמענק לימודים [115]

[תיקונים: התשנ"ה (מס' 3), התשנ"ח (מס' 2), (מס' 6), התשנ"ט (מס' 2), התשס"ג (מס' 5), (מס' 6), התשס"ז (מס' 2)]

74.23 (א) בסעיף זה -

"הורה עצמאי" - כמשמעותו בחוק משפחות חד-הוריות, התשנ"ב-1992;
 "שנת לימודים" - התקופה שמיום 1 בספטמבר של כל שנה עד יום 31 באוגוסט של השנה שלאחריה.

- (ב) (1) בכפוף להוראות סעיף קטן (ב1), לפני תחילת כל שנת לימודים או בתחילתה ישלם המוסד מענק לימודים, בשיעורים המפורטים בפסקה (2), לכל אחד מאלה, לפי הענין:
- (א) הורה עצמאי, בעד כל אחד מילדיו;
- (ב) הורה שמשתלמת לו גמלה לפי סעיף 5(א)(3) לחוק הבטחת הכנסה, בעד כל אחד מילדיו;
- (ג) מי שבמשמורתו ילד שנתייתם משני הוריו, בעד אותו ילד;
- (ד) מי שבמשמורתו ילד נטוש כמשמעותו לפי חוק הבטחת הכנסה, בעד אותו ילד;
- (ה) מי שמשתלמת לו, לפי הסכם הנערך לפי סעיף 9, קצבה בעד ילד שעלה לישראל בלי הוריו, בעד אותו ילד;
- (2) מענק הלימודים יהיה בשיעורים האלה:
- (א) 18% מהסכום הבסיסי - בעד ילד שלפני יום א' בטבת שבאותה שנת לימודים (בסעיף זה - היום הקובע) מלאו לו 6 שנים ולא מלאו לו 11 שנים;
- (ב) 10% מהסכום הבסיסי - בעד ילד שביום הקובע מלאו לו 11 שנים ולא מלאו לו 14 שנים.

(ב) המוסד ישלם את מענק הלימודים לפני שנת לימודים פלונית, אם התנאים המזכים במענק התקיימו בחודש יולי שבתכוף לפני אותה שנת לימודים, או בתחילת שנת הלימודים - אם התנאים המזכים במענק התקיימו בחודש אוגוסט שבתכוף לפני אותה שנה, ובלבד שלא ישולם בעד אותו ילד יותר ממענק לימודים אחד לשנת לימודים פלונית.

(ב2) הוראות סעיף זה יחולו גם לגבי הורה שלו ארבעה ילדים לפחות ובתנאי שהוא זכאי לאחד מאלה:
 (1) גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה;
 (2) תשלום לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972;
 (3) קצבה חודשית לפי סעיף 199(1);
 (4) קצבה לפי סימנים ג' או ד' לפרק י"א.
 (ג) מענק לפי סעיף זה ישולם מאוצר המדינה שיעביר למוסד מדי שנה, בסמוך לפני מועד התשלום, את כל הכספים הדרושים לביצוע התשלומים לפי סעיף זה, לרבות ההוצאות המינהליות של המוסד הנובעות מכך.

[תיקון התשס"ג (מס' 6)]

גובה המענק לשנת הלימודים תשע"ה

בעד כל ילד שנולד בתקופה מ- 06.12.03 עד 09.12.08 - 1,557 ₪ (החל ב-01.01.2014)

בעד כל ילד שנולד בתקופה מ- 10.12.00 עד 05.12.03 - 865 ₪ (החל ב-01.01.2014)

4. שינוי בהחזר תשלום עבור חלק מההוצאות מיוחדות לאנשים עם מוגבלות המושמים במשפחות אומנה - הבהרה

=====

בתאריך 11.5.2014 פורסם חוזר מנכ"ל מיוחד מס' 62 בדבר שינוי החזר לחלק מההוצאות המיוחדות לאנשים עם מוגבלות המושמים במשפחות אומנה של אגף השיקום, אגף לטיפול באנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית (פיגור

שכלי) והשירות לטיפול באדם עם אוטיזם. ההוצאות המופיעות בנספח א' לחוזר ניתן לדווח עליהן באמצעות "טופס הוצאות מיוחדות" עבור הוצאות שבוצעו עד 30.4.2014. לאחר תאריך זה יועבר לגופים המפעילים את שירותי האומנה סל חודשי קבוע. הרינו להבהיר כי דיווחים בטופס "הוצאות מיוחדות" על הוצאות אלו חייבים להגיע עד לסוף שנת התקציב 2014.

5. מוגנות קיץ הפגתית לילדים ובני נוער בסיכון

=====

בתקופת חופשת הקיץ כאשר המסגרות הקהילתיות סגורות, (מסגרות של שירותי הרווחה והמסגרות החינוכיות) חלה עלינו החובה להמשיך ולהגן על הילדים בסיכון גם בתקופה זו. קיימות מגוון תוכניות אותן ניתן ליישם עבור ילדים אלה, בהתאם לנהלים הקיימים. בנוסף אנו מציעים את תוכנית "מוגנות הקיץ". להלן הנהלים להפעלת התוכנית.

(1) מטרות התוכנית

התוכנית תספק מסגרת בטוחה ומגינה, הזנה ופעילויות הפגתיות שונות.

(2) תיאור התוכנית

2.1 הדגמים:

- * התוכנית ניתנת להפעלה באמצעות שני מודלים:
- * קבוצה של 30 ילדים
- * קבוצה של 15 ילדים.
- פער הגילאים בכל קבוצה לא יעלה על 3 שנים.

2.2 סל השירותים:

- א) ארוחת בוקר וצהרים.

(ב) העשרה ביקורים מחוץ למבנה כגון ביקור במוזיאונים, פעילות הפגתית במבנה ו/או במוקדי בילוי כגון בריכה (תוך שמירה על כללי רישוי ובטיחות).

לגבי יציאות מחוץ למבנה יש לפעול בהתאם לדרישות והנחיות משרד החינוך כולל מסי מלווים, עזרה ראשונה וכו'.

(ג) 3 מפגשים להורים: אחת בפעילות משותפת עם הילדים, השניה הרצאה בנושא רלוונטי והשלישית אירוע חגיגי לציון סיום הפעילות.

2.3 משך הפעילות

הפעילות תמשך 15 יום, 5 ימים בשבוע, בין השעות 8:00 עד 15:00

(3) אוכלוסיית היעד

ילדים בסיכון גילאי 3-15 .

(4) הפעלה

הפעילות לקבוצת 30 הילדים

יכולה להתקיים במתנ"סים ו/או במבנים מתאימים אחרים שהרשות תעמיד להפעלת שרות זה. כל זאת בתנאי שיקבלו רישיון כנדרש ממשרד החינוך להפעלת הפעילות בחודשי הקיץ. (כפי שנדרש ברישוי קייטנות).

הפעילות לקבוצת 15 ילדים

יכולה להתקיים במבנים של המועדוניות, ע"י אותו גורם מפעיל, בחודש אוגוסט בלבד, (בחודש יולי המועדונית פועלת עפ"י הנוהל הקיים) ותהווה המשך לפעילות השנתית ואז אין צורך באישור רישוי. כאשר הפעילות מתקיימת במבנה אחר יש צורך באישור רישוי משרד החינוך.

כאשר הפעילות מתקיימת ע"י גורם מפעיל אחר יש צורך בפתיחת סמל מסגרת חדש בהתאם לנהלים הקיימים.

4.1 כוח אדם

עו"ס - הפעילות תלויה ע"י עו"ס מהמחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית ותפקידה יהיה להדריך את הצוות, לעבוד עם הורי הילדים ולבצע התערבויות טיפוליות במקרים הדורשים זאת.

במודל של 30 ילדים

רכז פעילות - רכז התוכנית הינו מדריך בהכשרתו בעל ניסיון בעבודה עם ילדים בסיכון ויתפקד גם כמדריך.
2 מדריכים - המדריכים צריכים להיות יוצאי צבא ו/או סטודנטים בעלי ניסיון והדרכה עם ילדים ונוער.

במודל של 15 ילדים

רכז פעילות - רכז התוכנית הינו מדריך בהכשרתו בעל ניסיון בעבודה עם ילדים בסיכון, ויתפקד גם כמדריך.
מדריך אחד - המדריך צריך להיות יוצא צבא ו/או סטודנט בעל ניסיון והדרכה עם ילדים ונוער.

(5) דיווח

הדיווח על פי נוהל מסגרות כדלקמן:

5.1 פתיחת מסגרת

מסגרת חדשה: מחלקה לשירותים חברתיים המיישמת את התוכנית בפעם הראשונה יש לפעול כדלקמן:
 * למלא טופס מסגרות לקבלת סמל מסגרת עבור כל קבוצה (30 ילדים ו-15 ילדים)
 * לצרף את המסמכים הבאים בהתאם לגוף המפעיל:

א. הפעלה ע"י עמותה/חברה (קבלת סמל מסגרת)

1. **קבוצה של 30 ילדים** - לצרף ייפוי כוח וכל המסמכים הנלווים הנדרשים לפתיחת מסגרת.
2. **קבוצה של 15 ילדים** - כאשר הפעילות מתקיימת במבנה מועדונית קיימת וע"י אותו גוף המפעיל את המועדונית יש לצרף:

- את ייפוי הכוח הקיים עם החתימה המאשרת הפעלה לתוכנית מוגנות קיץ.
- טופס אימות פרטי מוטב
- יש לציין על גבי טופס מסגרות בסעיף הערות את סמל המועדונית
- כאשר הפעילות מתקיימת ע"י גוף מפעיל אחר יש צורך בייפוי כוח וכל המסמכים הנדרשים לפתיחת מסגרת.

ב. הפעלה על ידי הרשות המקומית

- יש למלא טופס מסגרות כפי המצוין בסעיף א.
- לקבוצה של 15 ילדים - כאשר הפעילות מתקיימת במבנה מועדונית קיימת יש לציין על גבי טופס המסגרות בסעיף הערות את סמל המועדונית.

אישור משרד החינוך (רישוי לקייטנה עדכני) נדרש כאשר גודל הקבוצה 30 ילדים וכאשר גודל הקבוצה 15 ילדים ואינו מתקיים במבנה של מועדונית קיימת.

5.2 מסגרות קיימות

מחלקה שפתחה סמל מסגרת לתוכנית מוגנות קיץ בשנה קודמת (30 ילדים) תוכל להשתמש באותו סמל מסגרת באם ההפעלה היא ע"י הרשות או ע"י אותו גוף מפעיל, אך יש לשלוח אישור רישוי מעודכן ממשרד החינוך לשנה זו.

5.3 תעריפים ועלויות

הדיווח על הילדים עפ"י נוהל מסגרות ייעשה ע"י טופס החלטה על השמה מקוון וטופס השמה למסגרת כדלקמן:

30 ילדים - סמל תעריף 6403 ציבורי
 30 ילדים - סמל תעריף 6404 פרטי
 עלות לילד - 1,050 ש"ח

15 ילדים - סמל תעריף 6405 - ציבורי
עלות לילד - 1,207 ש"ח

5.4 השמות כפולות

בדיווח על ילדים השוהים במהלך השנה במסגרות יש לרשום על גבי
טופס ההשמה "השמה כפולה".

5.5 תאריך אחרון לקבלת הדיווחים

את כל החומר יש לשלוח יחד לליזי פזואלו, ראש ענף - שרות ילד ונוער,
משרד הרווחה והשירותים החברתיים, רח' ירמיהו 39 ירושלים.

מסגרות קיימות - יש לשלוח את ההשמות יחד עם אישור רישוי
משרד החינוך.

מסגרות חדשות - יש לשלוח תחילה את טופס מסגרות עם כל
המסמכים הנילווים הנדרשים. לאחר קבלת סמל מסגרת יש לשלוח
את כל ההשמות.

על ההשמות להגיע למשרדנו עד 31.10.2014

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 3.7 (הוראה 7 לפרק 3 בתע"ס) מס' עמודים: 31

תאריך תחולה: 13.5.2014 תאריך פרסום: י"א בתמוז תשע"ד
9 ביולי 2014

חוק הבטחת הכנסה התשמ"א-1980

=====

1. כללי

1.1 הוראה זו באה במקום הוראה 3.7 בתע"ס מיום 27.1.2013.

1.2 בהוראה זו מפורסמים:

חוק הבטחת הכנסה התשמ"א-1980.

תקנות הבטחת הכנסה, תשמ"ב-1982.

תקנות הבטחת הכנסה (כללי זכאות והוראות בצוע), תשמ"ב-1982.

בחוק ובתקנות שונה המונח "הורה יחיד" במשפחה חד הורית ל"הורה עצמאי" ושולבו התיקונים שנעשו במהלך השנים.

יוסי סילמן
המנהל הכללי

חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 (1)

פרק א': פרשנות

-----

1. **הגדרות** [תיקון: תשמ"א, תשמ"ז(2), תשנ"ב תשנ"ב(2), תשנ"ה, תשנ"ח, תשנ"ח(2), תשס"ב, תשס"ג, תשס"ג(2), תשס"ד, תשס"ד(2), תשס"ה, תשס"ה(4), תשס"ז(4), תש"ע, תשע"ד]

בחוק זה -

"אישור השתתפות" - אישור השתתפות שמתכנן יעדים תעסוקתי מסר למוסד לביטוח לאומי לפי הוראות סעיף 45 בפרק שילוב מקבלי גמלאות בעבודה;
"אלמנה" - לרבות מי שמשלמת לה קיצבת שאירים או תלויים לפי חוק הביטוח;
"בני זוג" - לרבות איש ואשה הידועים בציבור כבני זוג ומתגוררים יחדיו.
"גיל הפרישה" - כהגדרתו בחוק הביטוח;
"גימלה" - גימלה חדשית להבטחת הכנסה המשולמת לפי חוק זה;
"הורה עצמאי" - כמשמעותו בסעיף 1 לחוק משפחות חד-הוריות, התשנ"ב-1992 ואולם על המונח "ילד" תחול ההגדרה שבחוק זה;
"הסכום הבסיסי" - 6,964 שקלים חדשים, כשהוא מעודכן -
(1) ביום א' בטבת התשס"ו (1 בינואר 2006) - לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני היום האמור לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום כ' בטבת התשס"ה (1 בינואר 2005), בתוספת -
(א) לענין גמלה המשתלמת למקבלי גמלה לפי הוראות סימן ח' בפרק ה' בחוק הביטוח או לפי הוראות סימנים ג' ו-ד' שבפרק י"א בחוק האמור, הזכאים לגמלה גם לפי חוק זה - שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום כ' בטבת התשס"ה (1 בינואר 2005) לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003);
(ב) לענין גמלה המשתלמת לפי חוק זה למי שאינו מנוי נפסקת משנה (א) - השיעור שבו עודכן השכר הממוצע, בשנים 2004 ו-2005, לפי סעיף 37(ג1) בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2002), התשס"ב-2002;

- (2) משנת 2007 ואילך - ב-1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפי אותו יום לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני ה-1 בינואר של השנה הקודמת;
- "הפקודה" - פקודת מס הכנסה;
- "השכר הממוצע" - כמשמעותו בסעיפים 1 ו-2 לחוק הביטוח;
- "השר" - שר העבודה והרווחה;
- "חוק הביטוח" - חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;
- "חוק יישום תכנית ההתנתקות" - חוק יישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2005;
- "חוק המעצרים" - חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996;
- "חוק הפיקוח" - חוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, התשנ"ג-1993;
- "חוק העונשין" - חוק העונשין, התשל"ז-1977;
- "יחיד" - מי שאין לו בן זוג;
- "ילד" - כל אחד מאלה:
- (א) ילד כמשמעותו בהגדרה "ילד" בסעיף 238 לחוק הביטוח;
- (ב) מי שאינו ילדו של התובע ובלבד שהתקיימו בו כל אלה:
- (1) הוא אחד המנויים בפסקאות (1) עד (5) להגדרה "ילד" בסעיף 238 לחוק הביטוח;
- (2) הוא מתגורר דרך קבע עם תובע הגימלה;
- (3) תובע הגימלה מונה כאפוטרופוס עליו, לרבות תובע גימלה שחדל להיות אפוטרופוס רק בשל כך שהילד הגיע לגיל 18.
- "מסגרת שיקומית" - כמשמעותה בפסקה (3)(א) של סעיף 2(א), וכן עבודה במפעל מוגן כמשמעותו בתקנות לפי אותה פסקה;
- "מתכנן יעדים תעסוקתי" - כמשמעותו בסעיף 40 בפרק שילוב מקבלי גמלאות בעבודה;
- "נקודת קיצבה" - כמשמעותה בסעיף 68(א) לחוק הביטוח;
- "עולה חדש" - מי שטרם מלאו 5 שנים מיום שהתקיים בו אחד מאלה:
- (1) נכנס לראשונה לישראל באשרת עולה לפי חוק השבות, התש"י-1950 (בחוק זה - חוק השבות);
- (2) ניתנה לו תעודת עולה לפי חוק השבות;

- (3) ניתנה לו תעודה של אזרח עולה מהמשרד לקליטת העליה;
- (4) הוא זכאי לסל קליטה מהמשרד לקליטת העליה ונכנס לישראל לראשונה באשרה 5/ לפי תקנות הכניסה לישראל, התשל"ד-1974.

"פרק שילוב מקבלי גמלאות בעבודה" - פרק ז' בחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה), התשס"ד-2004;

"תושב אזור שילוב" - כהגדרתו בסעיף 37 בפרק שילוב מקבלי גמלאות בעבודה;

"תושב אזור שילוב פטור" - תושב אזור שילוב שהוראות פרק שילוב מקבלי גמלאות בעבודה, למעט סימן ז' שבו, אינן חלות עליו בשל צו שהוצא לפי סעיף 48(ב)(1) לפרק האמור למעט משותף מבחירה לפי סעיף 48 לאותו פרק; "תושב ישראל" - לרבות תושב ישראל באזור כהגדרתו בסעיף 378 לחוק הביטוח הלאומי.

פרק ב': זכאות

- 2. תנאי זכאות** [תיקון: תשמ"ז(2), תשנ"ב(2), תשנ"ד, תשנ"ח, תשנ"ח(2), תשס"א(2), תשס"ג, תשס"ד, תשס"ד(2), תשס"ז(2), (3), (4), תש"ע, תשע"ב] (א) תושב ישראל שמלאו לו 25 שנים זכאי לגימלה, בכפוף להוראות חוק זה, כל עוד מתקיים בו אחד מתנאים אלה:
- (1) אין לו הכושר לעבוד ולהתפרנס כדי מחייתו, או שאינו ניתן להשמה בעבודה כלשהי, הכל לפי כללים, תנאים ומבחנים שנקבעו בתקנות; ובלבד שהקביעה כי הוא אינו ניתן להשמה בעבודה כלשהי תיעשה בידי אחד מהמפורטים בפסקאות משנה (א) עד (ג) כמפורט בהן, ותהיה לתקופה שלא תעלה על התקופה שקבע השר לענין זה:
- (א) לגבי מי שמטופל במוסד או נמצא בתהליך גמילה מסם לפי צו מבחן של בית המשפט - מרכז לאבחון מתמכרים לסמים שאישר השר או המוסד האמור; לענין זה -
- "מוסד", "סם" - כהגדרתם בסעיף 1 בחוק הפיקוח; "צו מבחן" - כמשמעותו בסימן ז' של פרק ו' בחוק העונשין; (ב) לגבי מי שמצוי בפיקוחו של קצין מבחן לפי חוק המעצרים - קצין מבחן כאמור;

(ג) לגבי מי ששווה במרכז לטיפול באלכוהוליסטים המצוי בביקור
משרד העבודה והרווחה - המרכז האמור.

- (2) (א) לגבי מי שאינו תושב אזור שילוב ולגבי תושב אזור שילוב פטור -
הוא רשום בלשכת שירות התעסוקה כמחוסר עבודה בהתאם לכללים
שנקבעו לענין סעיף 163 לחוק הביטוח ולשכת שירות התעסוקה לא
הציעה לו עבודה מתאימה; לענין פסקה זו, "עבודה מתאימה" - כל
עבודה התואמת את מצב בריאותו וכשרו הגופני, או הכשרה, השתלמות
או הסבה מקצועית לפי הפניה משירות התעסוקה או ממי שאישר לכך
שירות התעסוקה (להלן בסעיף זה - הכשרה);
- (ב) לגבי תושב אזור שילוב למעט תושב אזור שילוב פטור - הוא מחוסר
עבודה ומתכנן יעדים תעסוקתי קבע לגביו באישור השתתפות כי
בחודש שבעדו ניתן האישור לא הופנה לעבודה לפי הוראות סעיף 41
בפרק שילוב מקבלי גמלאות בעבודה, וכי ביצע בחודש האמור את
התכנית האישית שנקבעה לו במלואה, ואם היקף השעות של תכניתו
האישית עולה על שעה בשבוע והוא לא ביצע במלואה - כי לא נעדר \
מן הפעילות שנקבעה לו באותה תכנית יותר מיומיים;

(2א) מתקיים בו האמור בפסקאות (7) עד (10), (14), (16), (18), (19), (23), (24)
או (26) בתוספת הראשונה, אף אם טרם מלאו לו 25 שנה, כל עוד
מתקיימים בו התנאים הקבועים לגביו בתוספת האמורה, ולפי הכללים
שנקבעו בה;

- (3) (א) לגבי מי שאינו תושב אזור שילוב ולגבי תושב אזור שילוב פטור ולגבי
תושב אזור שילוב המצוי במסגרת שיקומית ושמתיקים לגביו האמור
בסעיף 48 בפרק שילוב מקבלי גמלאות בעבודה - הוא עובד בעבודה או
נמצא בהכשרה, לרבות במסגרת שיקומית ושמתיקים לגביו האמור
בסעיף 48 בפרק שילוב מקבלי גמלאות בעבודה בביקור משרד
ממשלתי, המוסד לביטוח לאומי או הרשות כהגדרתה בחוק הרשות
לשיקום האסיר, התשמ"ג-1983, שההכנסה מהן פחותה מההכנסה
שבשלה אין לשלם, לפי הוראות חוק זה, גמלה ומתקיימים בו התנאים
והמבחנים שנקבעו בתקנות;

(ב) לגבי תושב אזור שילוב למעט תושב אזור שילוב פטור ולמעט תושב אזור שילוב הנמצא במסגרת שיקומית כאמור בפסקת משנה (א) - הוא עובד בעבודה, ומתכנן יעדים תעסוקתי קבע לגביו באישור השתתפות כי בחודש שבעדו ניתן האישור לא הופנה לעבודה אחרת לפי הוראות סעיף 41 בפרק שילוב מקבלי גמלאות בעבודה, וכי ביצע בחודש האמור את התכנית האישית שנקבעה לו במלואה, ואם היקף השעות של תכניתו האישית עולה על שעה בשבוע והוא לא ביצע במלואה - כי לא נעדר מן הפעילות שנקבעה לו באותה תכנית יותר מיומיים;

(4) הוא הגיע לגיל פרישה;

(5) היא אם או הורה יחיד אשר לילד שבהחזקתם והנמצא עמם טרם מלאו 2 שנים;

(6) (נמחקה);

(7) עיקר זמנו מוקדש לטיפול בבן זוגו החולה או בילדו החולה הזקוקים

להשגחה תמידית, הכל לפי כללים, תנאים ומבחנים שנקבעו בתקנות;

(8) הוא עובד שירות בעבודה ציבורית לפי סימן ב'1 לפרק ו' של חוק העונשין, התשל"ז-1977.

(9) היא שוהה במקלט לנשים מוכות באישור לשכת הסעד או משרד הרווחה

והשירותים החברתיים תקופה העולה על 30 ימים ושבוחדש שקדם

לשהייתה במקלט כאמור היתה זכאית לגמלה; לעניין זה, "אישור", "לשכת

סעד" ו"מקלט לנשים מוכות" - כהגדרתם בסעיף 7(ג)(5) לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954.

(ב) תנאי נוסף לזכאות לגימלה הוא שהתובע היה תושב ישראל עשרים וארבעה

חדשים רצופים לפני הגשת תביעתו, אולם תנאי זה לא יחול על מי שמקבל

קיצבה לפי פרק ה' או פרק י"א לחוק הביטוח.

(ג) השר רשאי לקבוע בתקנות כללים ומבחנים לזכאות לגימלה לתושב ישראל

שמלאו לו 25 שנים ושאינ מתקיימים בו התנאים האמורים בסעיפים קטנים

(א) ו-(ב).

(ד) (1) ילד תושב ישראל שמתקיים בו האמור בפסקה (1) של התוספת

הראשונה, זכאי לגמלה, אף אם אין מתקיים בו האמור בסעיפים קטנים

(א) ו-(ב), בכפוף להוראות חוק זה, כל עוד מתקיימים בו התנאים

שבפסקה (1) האמורה, ולפי הכללים שנקבעו בה.

(2) תושב ישראל שמתקיים בו האמור בפסקאות (2) ואילך של התוספת הראשונה, ושאלו מלאו לו 25 שנים היה זכאי לגמלה, זכאי לגמלה אף אם טרם מלאו לו 25 שנים, כל עוד מתקיימים בו התנאים הנקובים לגביו בתוספת הראשונה, ולפי הכללים שנקבעו בתוספת האמורה.

(ה) השר, שר המשפטים ושר האוצר כאחד (בסעיף קטן זה - השרים) יקבעו כללים ומבחנים לזכאות לגמלה לתושב ישראל שמלאו לו 20 שנים אך טרם מלאו לו 25 שנים, ושמתיימים בו שניים אלה:

(1) אילו מלאו לו 25 שנים היה זכאי לגמלה;

(2) הוא הוכיח באופן ובתנאים שקבעו השרים, להנחת דעתו של מי שקבעו לענין זה, כי עשה כל שביכולתו כדי להשתלב בעבודה התואמת את מצב בריאותו וכשרו הגופני.

3. סייג לזכאות [תיקון: תשס"ח (4)]

לא יהיו זכאים לגימלה לפי חוק זה -

- (1) אדם הנמצא במוסד וכל החזקתו היא על חשבון אוצר המדינה, הסוכנות היהודית לארץ ישראל, רשות מקומית או גוף אחר שנקבע בתקנות;
- (2) אדם המשרת שירות סדיר בצבא הגנה לישראל ואשתו;
- (3) חבר בתאגיד האחראי לכלכלת חבריו;
- (4) תלמיד הלומד במוסד שקבע השר בתקנות ובתנאים שקבע, למעט -
  - (א) מי שמשתלמת לו גמלה לפי פסקה (4) של סעיף 2(א);
  - (ב) (1) הורה עצמאי, שהשתלמה לו גמלה בעד 16 חודשים לפחות מתוך 20 החודשים שקדמו לחודש שבו החל להיות תלמיד במוסד כאמור, ובלבד שהוא אינו לומד בתכנית לימודים המקנה תואר אקדמי שני או שלישי; גמלה להורה יחד שמתקיימות לגביו הוראות פסקת משנה זו תשולם בעד תקופה שלא תעלה על 36 חודשים, ואולם השר רשאי לקבוע תנאים שבהתקיימם תשולם להורה יחיד כאמור גמלה בעד תקופה ארוכה יותר;
  - (2) אין בהוראות פסקת משנה (1) כדי לגרוע מהאמור בסעיף 2(א)(2) או (3), ואולם השר רשאי לקבוע הוראות וכללים למתן הקלות לעניין התנאים הקבועים לפי סעיף 2(א)(2) או (3) להורה יחיד שמתקיימות לגביו הוראות פסקת משנה (1) 3.א.

זכאות מותנית לגמלה [תיקון: תשנ"ט, תשס"ד(2)]

(א) מי שזכאותו לגמלה מותנית בקיום האמור בפסקה (2)(א) של סעיף 2(א), ולשכת שירות התעסוקה הציעה לו עבודה מתאימה והוא סירב לקבלה, לא יהיה זכאי לגמלה בעד החודש הקלנדרי שבו חל הסירוב האמור ובעד החודש שלאחריו.

(ב) תושב אזור שילוב שזכאותו לגמלה מותנית בקיום האמור בפסקאות (2)(ב) או (3)(ב) של סעיף 2(א), שמתכנן יעדים תעסוקתי קבע לגביו באישור השתתפות כי הוא הופנה לעבודה כאמור בסעיף 41 בפרק שילוב מקבלי גמלאות בעבודה וכי סירב לקבלה, לא יהיה זכאי לגמלה בעד החודש הקלנדרי שבו חל הסירוב האמור ובעד החודש שלאחריו.
(ר' תיקון תשס"ד(2))

מי שזכאותו לגמלה מותנית בקיום האמור בסעיף 2(א)(2), ולשכת שירות התעסוקה הציעה לו עבודה מתאימה והוא סירב לקבלה, לא יהיה זכאי לגמלה בעד החודש הקלנדרי שבו חל הסירוב האמור ובעד החודש שלאחריו.

3.ב. ערר שטרם ניתנה בו החלטה [תיקון: תשס"ד(2)]

תושב אזור שילוב שזכאותו לגמלה מותנית בקיום האמור בפסקאות (2)(ב) או (3)(ב) של סעיף 2(א) שהגיש ערר על קביעת מתכנן יעדים תעסוקתי באישור השתתפות, ושלא ניתנה החלטה בעררו לאחר 21 ימים מיום שהגיש את הערר, לא תישלל זכאותו לגמלה רק בשל הקביעה נושא הערר, והכל עד למתן החלטה בערר; לענין זה, "ערר" - ערר לפי הוראות סעיף 46 בפרק שילוב מקבלי גמלאות בעבודה.

4. זכאות בני זוג

(א) הזכאות לגימלה של כל אחד מבני זוג מותנית בכך שמתקיימים גם בבן זוגו תנאי הזכאות לפי סעיף 2.
(ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול על מי שהשר קבע בתקנות, בתנאים שקבע.

פרק ג': הגימלה

5. שיעור הגימלה [תיקון: תשמ"ז(2), תשנ"ב(2), תשנ"ד, תשנ"ה(2), תשס"ב, תשס"ג, תשס"ד, תש"ע]

- (א) הגמלה לזכאי שאין לו הכנסה תהיה בסכומים המחושבים לפי התוספת השניה, בהתאם להרכב משפחתו, כדלקמן:
- (1) למי שהגיע לגיל הפרישה, למי שמשתלמת לו קצבת זקנה או קצבת שאירים לפי חוק הביטוח, ולמי שמשתלמת לו קצבת תלויים לפי סימן ח' בפרק ה' בחוק הביטוח - בשיעורים הנקובים בטור א' בתוספת השניה, לפי הענין, כשהם מוגדלים ב-7%;
- (2) למי שלא משתלמת לו קצבה כאמור בפסקה (1) -
- (א) אם טרם מלאו לו 55 שנים - בשיעורים הנקובים בטור ב' בתוספת השניה, לפי הענין;
- (ב) אם מלאו לו 55 שנים - בשיעורים הנקובים בטור ג' בתוספת השניה, לפי הענין;
- (3) להורה יחיד - לפי הפרטים 7 או 8 בתוספת השניה, לפי הענין.
- (ב) הגמלה לזכאי שיש לו הכנסה תהיה בסכום השווה להפרש שבין הגמלה, שהיה זכאי לה לפי סעיפים קטנים (א) או (ה) לולא ההכנסה, לבין ההכנסה.
- (ג) בוטל.
- (ד) לענין סעיף זה יראו כהורה יחיד גם הורה, שיש עמו ילד, אם אותו הורה זכאי לגמלה בנפרד מבן זוגו מכוח התקנות לפי סעיף 4(ב) לענין בני זוג החיים בנפרד, שאינם מכלכלים זה את זה או שאחד מהם נמצא במעצר או במאסר.
- (ה) על אף הוראות סעיף קטן (א) -
- (1) שיעור הגמלה שתשולם למי שזכאי לגמלה כאמור בפסקאות (1) ו-(5) בתוספת הראשונה, יהיה כמפורט באותן פסקאות;
- (2) השר רשאי לקבוע את שיעור הגמלה שתשולם למי שזכאי לגמלה מכוח סעיפים 2(ג) או 4(ב);
- (3) השר, שר המשפטים ושר האוצר כאחד יקבעו את שיעור הגמלה שתשולם למי שזכאי לגמלה לפי סעיף 2(ה), ובלבד שהשיעור כאמור לא יפחת מ-50% ולא יעלה על 80%, משיעור הגמלה שהיתה משתלמת לאותו זכאי לפי הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) אילו הוראות סעיף קטן (א) היו חלות לגביו.
- (ו) מי שנפסקו לזכותו מזונות והוא אינו זכאי לתשלום חודשי לפי הוראות סעיף 2 לחוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972, בשל כך שלא

התמלאו בחייב התנאים המפורטים באותו סעיף או בשל כך שהוא אינו זוכה כהגדרתו בחוק המזונות, לא יופחת שיעור הגמלה אשר לו הוא זכאי רק בשל כך שנפסקו לזכותו מזונות; אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות שנקבעו בסעיפים 6 או 9 או לפיהן לגבי מי שהמזונות נפסקו לזכותו, או חלקם, משתלמים לו בפועל.

6. גימלה לבני זוג [תיקון: תשס"ג, תשס"ג(2)]

- (א) לבני זוג הזכאים לגימלה תשולם גימלה אחת בלבד, בשיעור המשתלם לפי התוספת השניה או התוספת הרביעית לשני בני זוג, בהתאם להרכב משפחתם.
- (ב) היה שיעור הגמלה המחושב לבני הזוג לפי נתוניו האישיים של אחד מבני הזוג גבוה משיעור הגמלה המחושב לבני הזוג לפי נתוניו האישיים של בן הזוג האחר - תשולם לבני הזוג הגמלה בשיעור הגבוה מביניהם.
- (ג) הגימלה לפי סעיף זה תשולם לבעל, ואולם השר רשאי לקבוע בתקנות נסיבות שבהן תשולם הגימלה לכל אחד מבני הזוג בנפרד ואופן חלוקתה ביניהם, או נסיבות שבהן תשולם הגימלה לאשה או לאדם אחר.
- (ד) אדם שאינו זכאי לגימלה לפי חוק זה רק בשל האמור בסעיף 3(1), תשולם הגימלה לבן זוגו הזכאי, בשיעור המשתלם לשני בני זוג, בהתאם להרכב משפחתם, פחות סכום השווה ל-7.5% מהסכום הבסיסי.

7. סכום קובע [תיקון: תשס"ג]

- (א) השר רשאי לקבוע בתקנות, לגבי סוגי זכאים, לרבות סוגים לפי הרכב המשפחה, סכומים קובעים, בשים לב להכנסה הנמוכה ביותר שעליה חל חיוב בתשלום מס הכנסה לגבי זכאים מאותו סוג.
- (ב) זכאי שהכנסתו, המחושבת לפי סעיפים 9 עד 11, אינה נמוכה מהסכום הקובע החל לגביו - לא תשולם לו גימלה; זכאי שהכנסתו כאמור נמוכה מהסכום הקובע החל לגביו, תשולם לו גימלה לפי סעיפים 5 או 6, לפי הענין, אשר סכומה לא יעלה על ההפרש שבין הכנסתו לבין הסכום הקובע.
- (ג) סעיף זה לא יחול על זכאי שמשתלמת לו גמלה לפי פסקה (2)(א) של סעיף 5(א) ועל זכאי שהגיע לגיל הפרישה, ולא יחול על בני זוג אף אם באחד מהם התקיים האמור בסעיף קטן זה.

8. **גימלה שלא תשולם** [תיקון: תשמ"ו]

גימלה שהיא פחותה משה שקלים חדשים לא תשולם אלא אם הזכאי לה מקבל קיצבה לפי חוק הביטוח.

פרק ד': הכנסה

9. **הכנסה** [תיקון: תשמ"ז(2), תשנ"ח(3), תשס"א, תשס"ג(2), תשס"ה, תשס"ז, תשע"א(3), תשע"ב(2)]

(א) בחוק זה,

"**הכנסה**" - הכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודה, אף אם לא

צמחה, הופקה או נתקבלה בישראל, ולרבות -

(1) כל גימלה כמשמעותה בחוק הביטוח;

(2) תשלומים למי שמצוי בהכשרה מקצועית;

(3) דמי מזונות שמקבל אדם לפי כל דין בעדו ובעד ילדיו, לרבות תשלום

בעדו ובעד ילדיו לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972;

(4) סכומים שיראו אותם כהכנסה מנכס, אף אם הנכס הוא של ילדו של

הזכאי הנמצא עמו ואף אם אין מופקת ממנו הכנסה.

(5) (בוטלה).

(ב) השר רשאי לקבוע בתקנות -

(1) כללים בדבר חישוב הסכומים שיראו אותם כהכנסה מנכס, כאמור

בסעיף קטן (א)(4);

(2) נסיבות שבהן ייראה נכס שהועבר לאחר כשייך למעביר הנכס, ודרכי

חישוב ההכנסה מהנכס, אף אם אין מופקת ממנו הכנסה;

(3) הוראות מיוחדות ומשלימות בדבר חישוב ההכנסה לענין חוק זה.

(ב1) לגבי סכום המשתלם לפי סעיף 3(א1) לתוספת השלישית לחוק יישום

תכנית ההתנתקות, בין שהוא משתלם לתובע כתשלום חד-פעמי, ובין שהוא

משתלם לתובע לשיעורין, יחולו הוראות אלה:

(1) אם הוא משתלם לתובע כתשלום חד-פעמי, יראו בתשלום החד-פעמי

כנכס;

(2) אם הוא משתלם לתובע לשיעורין -

(א) לא יראו בתשלום המשתלם לתובע לשיעורין כהכנסה;

(ב) יראו כאילו לתובע יש נכס בסכום השווה לתשלום החד-פעמי,

במשך התקופה שבה התשלום משתלם לתובע לשיעורין, ואולם הסכום שיראו אותו כהכנסה מן הנכס האמור לא יעלה על הסכום המשתלם לתובע לשיעורין.

(ג) לענין סעיף זה,

"נכס" - כל רכוש, בין מקרקעין ובין מיטלטלין, וכן כל זכות או טובת הנאה ראויות או מוחזקות, והכל בין שהם בישראל ובין שהם מחוץ לישראל, למעט מיטלטלין שאינם ניתנים לעיקול לפי חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 ולמעט סכום שאינו מובא בחשבון, למען זכות החזקה במקרקעין המשמשים למגורי הזכאי ולא לשם השתכרות או ריווח (בסעיף זה - דירת מגורים).

"סכום שאינו מובא בחשבון" - סכום כמפורט להלן:

(1) סכום כסף שאינו עולה על סכום השווה לסכום הבסיסי כפול ארבע, ולגבי מי שעמו ילד או שיש לו בן זוג - סכום שאינו עולה על הסכום הבסיסי כפול שש.

(2) סכום שהתקבל בעד מכירת דירת מגורים, לרבות פיצויים לפי הוראות סימן א' בפרק ה' לחוק יישום תכנית ההתנתקות, והכל לתקופה שתחילתה ביום קבלת הסכום או הפיצויים כאמור וסיומה בתום 12 חודשים מאותו מועד או ביום שבו רכש הזכאי דירת מגורים אחרת, לפי המוקדם.

9א. הוראות מיוחדות לענין נכס שהוא רכב מנועי [תיקון: תשס"א,

תשס"ג(2), תשס"ז, תשע"ב(2)]

(א) בסעיף זה -

"בעל רכב" - לרבות מי שנוהג ברכב מנהג בעלים, אף שאינו רשום כבעליו; "רכב" - רכב מנועי כהגדרתו בפקודת התעבורה, "תובע" - לרבות ילדו הנמצא עמו

(ב) תובע שהוא בעל שני כלי רכב או יותר או שהוא בעל רכב ששווי עולה על סכום שקבע השר, לא יהיה זכאי לגמלה לפי חוק זה; הסכום האמור יעודכן באופן ובמועד שיקבע השר.

(1ב) השר רשאי לקבוע כי מגמלתו של תובע שבבעלותו רכב אחד ששווי אינו עולה על סכום שנקבע לפי סעיף קטן (ב), ינוכו סכומים שיקבע; לענין זה רשאי השר לקבוע סכומים שונים בהתחשב, בין השאר, בגילו של התובע, בהכנסתו מעבודה ובשווי הרכב.

(ג) הוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ב1) לא יחולו אם מתקיים אחד מאלה -
(1) בוטל.

(2) התובע, או בן משפחתו של התובע, זקוקים לרכב לצורך טיפול רפואי הניתן מחוץ לבייתם, לפי תכנית טיפול שנקבעה מראש או לפחות 6 פעמים בחודש בפרק זמן העולה על 90 ימים רצופים, והכל לפי כללים ותנאים שקבע השר; לענין זה, "בן משפחתו" - מי שהתובע מסיע אותו לטיפול רפואי, כאמור בפסקה זו והוא בן זוגו, בנו, בתו, או הורה של התובע או שהוא אחיו של התובע המתגורר עמו, ובלבד שלבן משפחתו כאמור, אין רכב נוסף;

(3) התובע, בן זוגו, או ילדו הוא נכה ברגליו ומשתלם לו מאוצר המדינה, תשלום לאחזקת הרכב, ולגבי מי שאין משתלם לו תשלום כאמור - אם רופא מוסמך כמשמעותו לפי הוראות סעיף 208 של חוק הביטוח קבע כי הוא זקוק להסעה בשל היותו נכה כאמור, לפי כללים, בתנאים ולפרק זמן שקבע השר;

(3א) תובע שהוא מורשה נהיגה של נכה לפי הסכם בדבר גמלת ניידות שנערך לפי סעיף 9 לחוק הביטוח;

(4) לילדו של התובע משתלמת קצבה לפי הוראות סימן ו' לפרק ט' שבחוק הביטוח;

(5) רישיון הרכב הופקד אצל הרשות המוסמכת להוציא אותו רישיון, וכל עוד הרישיון מופקד מתקיים אחד מאלה:

(א) התובע אינו מסוגל לעבוד בעבודה כלשהי בגלל מחלה, ובלבד שהתקופה שבה יראו את הרכב כנכס שלא מופקת ממנו הכנסה כאמור בסעיף קטן (ב), לא תעלה על שישה חודשים מהיום שהגיש את התביעה לגמלה;

(ב) הרכב הוא טרקטור כאמור בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, ובלבד שהטרקטור אינו בשימוש, ולתובע משק חקלאי שאינו פעיל.

(6) (בוטלה);

(7) (בוטלה);

10. הכנסות שלא יחושבו [תיקון: תשנ"ח]

על אף האמור בסעיף 9, לא תיחשב כהכנסה -

(1) קיצבת ילדים לפי פרק ד' לחוק הביטוח;

(2) הענקות לחיילים ולבני משפחותיהם לפי חוק החיילים המשוחררים

(החזרה לעבודה), התש"ט-1949;

(3) כל הכנסה אחרת שקבע השר בתקנות.

11. הכנסות בני זוג

מי שיש לו בן זוג, תהיה הכנסתו לענין חוק זה צירוף הכנסתו והכנסת בן זוגו, זולת אם השר קבע אחרת בתקנות ובתנאים שקבע.

12. ניכויים לענין מי שמלאו להם 55 שנים ולענין מקבלי קצבאות שאירים או

תלויים [תיקון: תשמ"ז(2), תשס"א(2), תשס"ב, תשס"ג, תשס"ח, תש"ע]

(א) בחישוב הכנסתו לענין סעיף 5 של מי שמשתלמת לו גמלה לפי פסקה (2)(ב)

של סעיף 5(א), וכן של זכאי לגמלה שהוא מועסק בעל יכולת עבודה

מופחתת שלא משתלמת לו קצבת שאירים לפי חוק הביטוח או קצבת

תלויים לפי סימן ח' בפרק ב' לחוק האמור, ינוכו -

(1) סכום השווה ל-13% מהשכר הממוצע - מתגמול וכן מהכנסתו של כל

עובד או עובד עצמאי מהמקורות המפורטים בסעיף (12) ו-(2)

לפקודה אם הוא יחיד, וסכום השווה ל-17% מהשכר הממוצע

מתגמול וכן מהכנסתו כאמור אם יש לו בן זוג או שבהזקתו ילד;

(2) סכום השווה ל-40% מתגמול וכן מהכנסה מהמקורות המפורטים

בסעיף (12) ו-(2) לפקודה, לאחר שנוכה מהם הסכום האמור

בפסקה (1);

(3) סכום השווה ל-13% מהשכר הממוצע מהכנסה שמקורה בקצבה

המשולמת מכוח חיקוק, דיני חוץ, הסכם קיבוצי או חוזה עבודה, למעט

קיצבה לפי חוק הביטוח אם הזכאי הוא יחיד, וסכום השווה ל-17%

מהשכר הממוצע מהכנסה כאמור אם יש לזכאי בן זוג או שבהזקתו ילד.

(ב) הסכומים שינוכו לפי סעיף קטן (א)(1) ו-(3) לא יעלו על סכום השווה ל-13%

מהשכר הממוצע - ליחיד, ועל סכום השווה ל-17% מהשכר הממוצע - ליחיד

שבהזקתו ילד או לשני בני זוג.

(ג) לענין סעיף זה וסעיפים 12א ו-12ב -

"תגמול" - כל אחד מאלה:

(1) דמי לידה וגמלה לשמירת הריון כמשמעותם לפי פרק ג' לחוק הביטוח;

(2) דמי פגיעה כמשמעותם לפי פרק ה' לחוק הביטוח;

(3) בוטל;

(4) גמלה המשולמת לעובד לפי הוראות פרק ח' לחוק הביטוח;

(5) תגמול כמשמעותו לפי פרק י"ב לחוק הביטוח.

"מועסק בעל יכולת עבודה מופחתת" - כל אחד מאלה:

(1) מי שזכאי לשכר מינימום מותאם לפי סעיף 17(ב) לחוק שכר מינימום;

(2) מי שמתקיים בו האמור בפסקה (17) לתוספת הראשונה;

(3) משתקם כהגדרתו בחוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים

כמשתקמים (הוראת שעה), התשס"ז-2007.

12א. ניכויים לענין מי שטרם מלאו להם 55 שנים ולא משתלמות להם קצבאות

שאירים או תלויים [תיקונים: תשס"ג, תשס"ח, תש"ע]

(א) בחישוב הכנסתו לענין סעיף 5 של מי שמשתלמת לו גמלה לפי פסקה (2)(א)

של סעיף 5(א), למעט מועסק בעל יכולת עבודה מופחתת כאמור בסעיף 12,

ינוכו -

(1) סכום השווה ל-5% מהשכר הממוצע, מתגמול וכן מהכנסתו של כל עובד

או עובד עצמאי מהמקורות המפורטים בסעיף 12(1) ו-(2) לפקודה אם

הוא יחיד, וסכום השווה ל-7% מהשכר הממוצע, מתגמול וכן מהכנסתו

כאמור אם יש לו בן זוג או שבהחזקתו ילד;

(2) סכום השווה לשיעור המחושב לפי התוספת השלישית, בהתאם להרכב

משפחתו של הזכאי, מתגמול וכן מהכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף

12(1) ו-(2) לפקודה, לאחר שנוכה מהם הסכום האמור בפסקה (1);

(3) סכום השווה ל-5% מהשכר הממוצע, מהכנסה שמקורה בקצבה

המשולמת מכוח חיקוק, דיני חוץ. הסכם קיבוצי או חוזה עבודה, למעט

קצבה לפי חוק הביטוח אם הזכאי הוא יחיד, וסכום השווה ל-7%

מהשכר הממוצע, מהכנסה כאמור אם יש לזכאי בן זוג או שבהחזקתו

ילד.

(ב) הסכומים שינוכו לפי סעיף קטן (א) 12(1) ו-(3) לא יעלו על סכום השווה ל-5%

מהשכר הממוצע - ליחיד, ועל סכום השווה ל-7% מהשכר הממוצע - ליחיד

שבהחזקתו ילד או לשני בני זוג.

12. ניכויים לענין מי שהגיעו לגיל פרישה, ומי שמשתלמות להם קצבאות

זקנה, שאירים או תלויים [תיקון: תשס"ח]

(א) בחישוב הכנסתו לעניין סעיף 5 של מי שמשתלמת לו גמלה לפי פסקה (1) של סעיף 5(א) ינוכו -

(1) סכום השווה ל-20% מהשכר הממוצע - מתגמול וכן מהכנסתו של כל עובד או עובד עצמאי מהמקורות המפורטים בסעיף 12(1) ו-2(2) לפקודה אם הוא יחיד, וסכום השווה ל-24% מהשכר הממוצע מתגמול וכן מהכנסתו כאמור אם יש לו בן זוג או שבהחזקתו ילד;
(2) סכום השווה ל-40% מתגמול וכן מהכנסה ממקורות המפורטים בסעיף 12(1) ו-2(2) לפקודה, לאחר שנוכה מהם הסכום האמור בפסקה (1);

(3) סכום השווה ל-13% מהשכר הממוצע - מהכנסה שמקורה בקצבה המשולמת מכוח חיקוק, דיני חוץ, הסכם קיבוצי או חוזה עבודה, למעט קצבה לפי חוק הביטוח אם הזכאי הוא יחיד וסכום השווה ל-20.5% מהשכר הממוצע מהכנסה כאמור אם יש לזכאי בן זוג או שבהחזקתו ילד.

(ב) הסכומים שינוכו לפי סעיף קטן (א)1(1) ו-3(3) לא יעלו על סכום השווה ל-20% מהשכר הממוצע - ליחיד, ועל סכום השווה ל-24% מהשכר הממוצע - ליחיד שבהחזקתו ילד או לשני בני זוג.

פרק ה': הוראות כלליות

סימן א': תביעות

13. בירור תביעות

(א) תביעה לגימלה תוגש למוסד לביטוח לאומי; עובד המוסד לביטוח לאומי שמינהלת המוסד הסמיכה אותו לכך יברר את התביעה ויחליט אם תשולם הגימלה ובאיזה שיעור תשולם.

(ב) השר יקבע בתקנות את המוסמכים לאשר אם מתקיימים באדם התנאים שלפי סעיף 2 ולאילו תקופה הם מתקיימים, וכן את האישורים שידרשו לצורך קביעה כאמור.

סימן ב': תשלום גימלאות

14. תקופת התשלום [תיקון: תשס"א]

(א) גימלה תשולם רק בעד התקופה שתחילתה ב-1 לחודש שבו הוגשה למוסד לביטוח לאומי התביעה לגימלה, ואולם השר רשאי לקבוע בתקנות נסיבות שבהן תשולם הגימלה ממועד מוקדם יותר ולתקופה שקבע.

(ב) בוטל.

14א. זכאי לגמילה שיצא את ישראל [תיקון: תשס"א(2), תשס"ג, תשס"ז(2)],

תשע"ג]

- (א) לא תשולם לזכאי שיצא את ישראל גמלה בעד חודש קלנדרי, אם שהה מחוץ לישראל בכל הימים שבאותו חודש. לענין סעיף קטן זה וסעיפים קטנים (ב) ו-ג, "זכאי" - למעט זכאי שהוא או בן זוגו הגיעו לגיל פרישה.
- (ב) לא תשולם לזכאי שיצא את ישראל גמלה בעד החודש הקלנדרי שבו יצא (להלן - חודש היציאה) ובעד החודש הקלנדרי שבו חזר לישראל (להלן - חודש השיבה), אם הוא אחד מאלה:
- (1) לפני שיצא את ישראל כאמור, הוא יצא את ישראל פעם נוספת באותה שנה קלנדרית;
- (2) הוא לא היה זכאי לגמלה בעד החודש הקלנדרי שקדם לחודש היציאה.
- (ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), לא תשולם גמלה לזכאי שחל לגביו האמור בסעיף 2(א)(2), וכן למי שחל לגביו האמור בסעיף 2(א)(3) שמצוי בהכשרה, בעד חודש היציאה ובעד חודש השיבה, אלא אם כן מתקיים לגביו, נוסף על הוראות סעיף קטן (ב), האמור בסעיף 2(א)(2) או (3), לפי הענין, בכל אותו חודש.
- (ג1) לא תשולם גמלה לזכאי שהוא או בן זוגו הגיעו לגיל פרישה, אם מתקיים האמור בפסקאות (1) או (2) שלהלן - בעד התקופות המפורטות בהן:
- (1) הזכאי ובן זוגו יצאו את ישראל, במצטבר, ארבע פעמים או יותר באותה שנה קלנדרית - בעד כל חודש שבו, במלואו או בחלקו, שהו מחוץ לישראל בפעם הרביעית;
- (א1) הזכאי ובן זוגו יצאו את ישראל, במצטבר, יותר מארבע פעמים באותה שנה קלנדרית - בעד כל אחד מהחודשים, באותה שנה קלנדרית שבהם שהו, בכל החודש או בחלקו, מחוץ לישראל;

(2) הזכאי ובן זוגו יצאו את ישראל, במצטבר, פחות מארבע פעמים באותה שנה קלנדרית, ואולם סך הימים שבהם שהו מחוץ לישראל באותה שנה קלנדרית עלה על 72 ימים -

(א) בעד כל אחד מהחודשים, כולם או חלקם, מהיום ה-73 ועד ליום ה-100 שבו שהו מחוץ לישראל באותה שנה קלנדרית;

(ב) בעד כל אחד מהחודשים, באותה שנה קלנדרית, שבו שהו, בכל החודש או בחלקו, מחוץ לישראל, אם שהו מחוץ לישראל יותר מ-100 ימים באותה שנה קלנדרית.

(ד) (1) הוראות סעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ג) לא יחולו על מי שמתקיימים בו שניים אלה:

(1) הוא היה זכאי לגמלה בעד החודש הקלנדרי שקדם לחודש היציאה;

(2) הוא נזקק לטיפול רפואי מחוץ לישראל, או שהוא זכאי לגמלה

מאחר שעיקר זמנו מוקדש לטיפול בבנו, בבתו, בבן זוגו או בהורה

לפי הוראות סעיפים 2(א) ו-7(ג) (להלן - בן משפחה חולה) והוא

נלווה לבן משפחתו החולה אשר נזקק לטיפול רפואי מחוץ לישראל.

(2) גמלה לפי סעיף קטן זה תשולם לפי כללים, תנאים ולתקופה שיקבע השר.

(3) בסעיף קטן זה, "טיפול רפואי מחוץ לישראל" - שירות בריאות הניתן

לפי הוראות סעיף 11 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.

(ה) היה לאדם הנמצא מחוץ לישראל ואשר אינו זכאי לגמלה בשל הוראות

סעיף זה בן זוג זכאי הנמצא בישראל, תשולם הגמלה לאותו בן זוג, בשיעור

המשתלם ליחיד, לפי הרכב משפחתו.

(ו) (1) שהה זכאי לגמלה מחוץ לישראל 183 ימים לפחות במהלך 12 חודשים

רצופים, יראו אותו כמי שנמצא מחוץ לישראל כל עוד לא תמו 12

חודשים רצופים שבהם שהה בישראל 183 ימים לפחות, ובתקופה שבה

שהה בישראל כאמור יראו בבן זוגו, לענין ההוראות לפי חוק זה, כיחיד.

(2) הוראות פסקה (1) לא יחולו על אלה:

(א) מי שהודיע למוסד לביטוח לאומי במועד, בתנאים ובאופן שקבע

השר, על יציאתו מישראל, על תקופת היעדרותו המשווערת ממנה

ועל חזרתו אליה;

(ב) מי ששהה מחוץ לישראל לצורך קבלת טיפול רפואי הניתן לפי

הוראות סעיף 11 בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.

14. מענק חימום [תיקון: תשס"ד(3), תשע"א(2)]

הזכאי לגימלה בעד אחד מהחודשים אוקטובר, נובמבר או דצמבר של שנה קלנדרית (להלן - חודש הזכאות), יהיה זכאי למענק חימום בשיעור של 6.4% מהסכום הבסיסי, אם מתקיימים בו שניים אלה:

(1) בחודש הזכאות מתקיים בו האמור בסעיף 2(א)(4);

(2) בחודש הזכאות ובחודש שקדם לו, הוא התגורר באזור קר; בסעיף זה, "אזור קר" - אזור שקבע השר בצו.

15. מענק עקב פטירה [תיקון: תשמ"ה, תשס"ג]

(א) נפטר זכאי שהיתה משתלמת לו גימלה ישלם המוסד לביטוח לאומי למי שהיה בן זוגו בשעת פטירתו, ובאין בן זוג - לאחד מילדיו, מענק בסכום השווה לסכום הבסיסי כפי שהיה ב-1 באפריל שלפני יום הפטירה; חל פיצוי לאחר מכן יוגדל המענק בשיעור הפיצוי

(ב) הזכאי למענק פטירה לפי סעיף זה וכן למענק פטירה לפי סעיף 310 בחוק הביטוח, בידו הברירה לקבל אחר מהם.

16. תשלום באמצעות גוף אחר

לענין מי שמצוי בהכשרה מקצועית רשאי השר לקבוע בתקנות הוראות ותנאים בדבר תשלום הגימלה באמצעות משרד העבודה והרווחה או משרד ממשלתי אחר או תאגיד שנקבע.

17. זכות לתביעה ולפיצוי [תיקון: תשמ"ז(2)]

(א) אדם החייב על פי כל דין או הסכם במזונותיו של מי ששולמה לו או בעדו גימלה, רשאי המוסד לביטוח לאומי לתבוע ממנו פיצוי על הגימלה ששילם או שהוא עתיד לשלמה.

(ב) הזכאי לגימלה חייב להושיט כל עזרה ולנקוט כל פעולה סבירה כדי לסייע למוסד לביטוח לאומי במימוש זכותו לפי סעיף זה, ולא יעשה כל פעולה העלולה לפגוע בזכויות המוסד לביטוח לאומי לפי סעיף זה, או למנוע בעד מימושו.

(ג) בית המשפט המוסמך לדון בתביעת המוסד לביטוח לאומי לפיצוי לפי סעיף זה הוא בית המשפט המחוזי; ואולם אם בית דין דתי דן בזכויותיו למזונות של מי ששולמה לו או בעדו גימלה, יהא אותו בית דין מוסמך לדון גם בתביעת המוסד לביטוח לאומי לפי סעיף זה.

18. סמכות לשלול גימלה

המוסד לביטוח לאומי רשאי להפחית, להשהות או לשלול גימלה למי שהפר ללא צידוק מספיק הוראות שניתנו לו בקשר להכשרה מקצועית או לשיקום מקצועי, או למי שנהג בדרך שמן המפורסמות הוא כי היא עלולה למנוע את החלמתו או החזרת כושר עבודתו או לעכב בעדן.

סימן ג': הוראות עזר לביצוע

19. חובת התובע [תיקון: תשס"ב, תשס"ה (2)]

- (א) לצורך קביעת הזכאות לגימלה או המשך תשלומה, חייב התובע גימלה או המקבל גימלה, לפי דרישת המוסד לביטוח לאומי -
- (1) למסור למוסד לביטוח לאומי כל ידיעה או מסמכים שברשותו או שבאפשרותו לקבלם, לרבות תצהירים ;
- (2) לעמוד לבדיקה רפואית או לבדיקה של פסיכולוג, של מומחה תעסוקה, של מומחה שיקום או של מומחה אחר, הכל לפי הענין ;
- (3) להופיע לפני מי שהמוסד לביטוח לאומי קבע לכך ולמסור לו כל מידע שיידרש.
- (ב) כל עוד לא קוימה דרישה לפי סעיף קטן (א), רשאי המוסד לביטוח לאומי לעכב את הטיפול בתביעה, להפסיק תשלומה של גימלה או להחליט על אי-מתן הגימלה.
- (ג) בוטל

20. חובת עדכון פרטים [תיקון: תשע"א]

מקבל גמלה יודיע למוסד לביטוח לאומי בכתב על כל שינוי שחל במצבו המשפחתי בהכנסותיו או בעניין אחר שלגביהם מסר בעבר מידע למוסד או בעניין שלגביו הודיע לו המוסד כי הוא דרוש לצורך קבלת גמלה, בתוך שישים ימים ממועד השינוי, הכל אם השינוי עשוי להשפיע על זכאותו לגמלה או על שיעורה.

20א. מסירת מידע מטעה או אי-מסירת מידע שדרש המוסד לביטוח לאומי

[תיקון: תשס"ה(2)]

הוראות סעיף 327 לחוק הביטוח יחולו גם לגבי מי שתובע או מקבל גמלה או מענק לפי חוק זה;

20ב. עונשין [תיקון: תשע"א]

(א) תובע שמסר הצהרה כוזבת לגבי מידע הדרוש למוסד לביטוח לאומי, לצורך

קביעת זכאותו לגמלה, שיעורה או עדכונה או שהעלים מידע כאמור, דינו -

קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

(ב) (1) קיבל מקבל גמלה הודעה מהמוסד לביטוח לאומי בדואר רשום בדבר

הפרטים האמורים בתוספת החמישית והמשפיעים על הזכאות לגמלה או

על שיעורה, שעליהם הוא נדרש לדווח, וחל שינוי באחד או יותר מהפרטים

האמורים בתקופה של ארבע שנים ממועד משלוח ההודעה, ומקבל הגמלה

לא דיווח בכתב למוסד על השינוי בתוך שישים ימים ממועד השינוי, בניגוד

להוראות סעיף 20, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

(2) ההודעה כאמור בפסקה (1) תכלול אזהרה בנוסח האמור בחלק ג'

שבתוספת החמישית, ותהיה בשפות עברית, ערבית, רוסית ואמהרית; ערכם

של השיעורים מהסכום הבסיסי כאמור בתוספת החמישית המצוינים

בהודעה, יוצג גם בשקלים חדשים; להודעה יצורף טופס לעדכון הפרטים

בשפה העברית.

(3) נשלחה למקבל גמלה הודעה לפי סעיף קטן זה בדואר רשום לכתובת

שעליה הודיע למוסד לביטוח לאומי לאחרונה ולכתובתו המופיעה במרשם

האוכלוסין, יראו אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור

המסירה בתום 15 ימים מיום שנשלחה, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל

את ההודעה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבל.

(4) הוכיח מקבל גמלה כי לא קיבל את ההודעה בדואר רשום מסיבות

שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבל, יחולו לגביו הוראות

פסקה (1), ובלבד שקיבל את ההודעה כאמור מידי עובד המוסד לביטוח

לאומי.

(5) הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על מי שנקבעה לגביו נכות רפואית לפי

פרט 33, 34 או 91 שברשימת הליקויים, כמשמעותו בסעיף 208 לחוק

הביטוח, ומי שנקבע לגביו כי הוא זקוק להשגחה מתמדת, כמשמעותה

בסעיף 224(א)(2) לחוק הביטוח.

21. חקירה ודרישת ידיעות

- (א) עובד המוסד לביטוח לאומי שמינהלת המוסד הסמיכה אותו לכך רשאי, לצורך ביצוע חוק זה, להיכנס בכל עת סבירה למקום שיש לו יסוד סביר להניח כי נמצא בו מידע הדרוש לשם בירור בדבר הכנסתו של אדם או לשם בירור כל פרט אחר, לבדוק פנקסים, חשבונות, מסמכים, רשומות ותעודות אחרות ולדרוש הסברים בקשר לכך וכן, בתנאים אלה, לחקור אדם בכל ענין הנוגע לחוק זה, ובלבד שלא יהא רשאי להיכנס בכוח למקום מגורים אלא על פי צו מאת שופט בית משפט שלום.
- (ב) מי שנחקר או שבחצרו נערכת בדיקה לפי סעיף קטן (א), ישיב תשובה מלאה ונכונה על כל השאלות שנשאל.
- (ג) אדם שברשותו או בידעתו ידיעות בדבר הכנסתו או רכושו של תובע גימלה או של מקבל גימלה, חייב, לפי דרישת עובד המוסד לביטוח לאומי שהוסמך לכך, למסור לו כל פרט בדבר ההכנסה או הרכוש האמור, תוך שלושים ימים מיום הדרישה.

סימן ד': שונות

22. אחריותם של מנהלים

חברה, אגודה שיתופית או כל חבר בני אדם אחר שעברו עבירה בכך שלא עשו את המוטל עליהם בחוק זה או בתקנות לפיו יראו כאחראי לעבירה גם כל חבר מינהלה, מנהל או פקיד של אותו חבר בני אדם, ואפשר יהיה להביאו לדין ולהענישו כאילו עבר הוא את העבירה, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידעתו או שנקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח מניעת העבירה.

23. תחולת הוראות חוק הביטוח [תיקון: תשמ"ז, תשנ"ח, תשס"ג]

- (א) סעיפים 2א, 297א, 297ב, 301, 302(א)(1) ו-(ב), 303, 304, 307, 308, 311, 315, 318, 325, 378, 384, 385, 386 ו-396 לחוק הביטוח, וכן התקנות שהותקנו לפיהם יחולו, בשינויים המחויבים, לענין חוק זה.
- (ב) על אף האמור בסעיף 303 (א) לחוק הביטוח, גימלה אינה ניתנת להעברה, לערבות או לעיקול בכל דרך שהיא, אף לא לשם תשלום מזונות המגיעים מהזכאי לגימלה לפי פסק דין של בית משפט או בית דין מוסמך.

24. צרכים מיוחדים

- (א) השר רשאי לקבוע בתקנות כללים, מבחנים ותנאים בדבר השתתפות אוצר המדינה בהוצאות לשכר דירה, לביטוח רפואי ולצרכים מיוחדים אחרים, בשיעורים ולסוגי תושבים, הכל כפי שיקבע.
- (ב) בתקנות לפי סעיף זה יכול שייקבע סכום שהמוסד לביטוח לאומי יהיה רשאי לנכות מגימלה כהשתתפות בהוצאות האמורות.
- (ג) הוראות סימן ג' לפרק זה, וכן הוראות אחרות של פרק זה שנקבעו בתקנות, יחולו, בשינויים המחוייבים, גם לענין סעיף זה.

25. מימון

- (א) גימלאות לפי חוק זה ישולמו מאוצר המדינה באמצעות המוסד לביטוח לאומי.
- (ב) אוצר המדינה יעביר למוסד לביטוח לאומי מדי חודש בחדשו את כל הכספים הדרושים לו כדי לבצע את התשלומים לפי החוק, לרבות ההוצאות המינהליות של המוסד הנובעות מביצוע החוק.

26. בית הדין לעבודה [תיקון: תשמ"ז(2)]

- לבית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969, תהיה סמכות יחודית לדון ולפסוק בכל תובענה לפי חוק זה ובכל הנובע ממנו, למעט תביעה כאמור בסעיף 17.

27. הגשת תביעות ותשלום גמלאות [תיקון: תשמ"ו]

- השר רשאי לקבוע בתקנות, בין לגבי כלל הזכאים ובין לגבי סוגים מהם, הוראות בדבר -
- (1) הגשת תביעה לגימלה והמסמכים שיש לצרף לתביעה;
- (2) אופן התשלום של גימלאות ומועדי תשלומן.

28. תיקון חוק הביטוח

- בחוק הביטוח -
- (1) במקום סעיף 143ב יבוא:
- 143ב. "ניכוי מקיצבה
- (א) נעשה אדם זכאי לקיצבה לפי פרקים ב', ג', ו'2 או ט'2,

והיא מגיעה לו למפרע בעד תקופה שבה שולמה לו גימלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, רשאי המוסד לנכות מסכום הקיצבה את סכום הגימלה ששולמה בעד אותה תקופה, כולה או מקצתה, ובלבד שלא ינוכה יותר מסכום הקיצבה שהיתה מגיעה לו בעד אותה תקופה.

(ב) הסכום שנוכה כאמור בסעיף קטן (א) יועבר לאוצר המדינה, בהתאם להסדרים שנקבעו בתקנות."

(2) בסעיף 168(א), אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א1) גימלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980;"

(3) בסעיף 169, אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ו) לא ישולמו דמי ביטוח בעד הזמן שבעדו מגיעה לאדם גימלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, אם אין לו הכנסה אחרת באותה תקופה."

29. תיקון חוק שירותי הסעד

בחוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958, אחרי סעיף 2 יבוא:

א2. "סייג למתן סעד

על אף האמור בסעיף 2, לא תינתן תמיכה שמטרתה להבטיח הכנסה מספקת כדי מחיה."

30. הוראות מעבר

(א) סעיף 143ב לחוק הביטוח, כנוסחו לפני תחילת חוק זה ימשיך לחול לגבי תמיכה, כמשמעותה באותו סעיף, ששולמה בעד תקופה שקדמה לתחילתו של חוק זה.

(ב) אדם שבתכוף לפני שנעשה זכאי לגימלה קיבל תמיכה חדשית לצרכי מחיה לפי חוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958, או הטבה סוציאלית לפי ההסכם מיום ט"ו בתמוז התשל"ז (1 ביולי 1977) בדבר מתן הטבה סוציאלית לאוכלוסיה נזקקת (להלן - תמיכה), לא יפחת סכום הגימלה שתשולם לו מסכום התמיכה האחרונה ששולמה לו, רק בשל כללי חישוב ההכנסה שנקבעו בחוק זה.

(ג) השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות מיוחדות בדבר קביעת זכאות לגימלה של מי שלפני תחילתו של חוק זה קיבלו תמיכה, לגבי כולם או סוגים מהם.

30. הוראות מיוחדות [תיקון: תשס"ג, תשי"ע]

- (א) בסעיף זה, "זכאי קודם" מי שלא מתקיים בו האמור בסעיף 5(א)(1) או (2)(ב) והשתלמה לו גמלה בשיעור מוגדל לפי הוראה מההוראות המפורטות להלן, בעד חודש דצמבר 2002.
- (1) הוראות סעיף 5(א)(2), (2א) או (ד) בחוק זה, כנוסחם ערב תחילתו של פרק ד' בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2003), התשס"ג-2002 (בסעיף זה - חוק ההסדרים 2003);
- (2) הוראת סעיף 5(ג) בחוק זה, כנוסחו ערב תחילתו של פרק ד' בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2002), התשס"ב-2002.
- (ב) על אף הוראות סעיף 5(א), הגמלה לזכאי שהוא זכאי קודם, תהיה בסכומים המחושבים לפי התוספת הרביעית, בהתאם להרכב משפחתו, והוראות סעיף 5(ב) עד (ו) יחולו לגביה כאילו חושבה לפי סעיף 5(א).
- (ג) הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו על זכאי קודם שאחרי יום תחילתו של פרק ד' בחוק ההסדרים 2003 לא היה זכאי לגמלה לתקופה של שישה חודשים רצופים, ויחולו לגביו הוראות סעיף 5(א).

31. ביצוע [תיקונים: תשס"ג, תשע"ב(2)]

- (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.
- (ב) תקנות לפי סעיפים (2ג), (3), (4), (4ב), (5ה), (7א), (9ב), (9אב) ו-9א(ב1), (10(3), 11, 14(א)(ו), 16 ו-24 יותקנו בהסכמת שר האוצר.
- (ג) תקנות לפי סעיפים (2ג), (2ה), (3), (4), (4ב), (5ה)(2) ו-3, (7א), (9ב), (9אב) ו-9א(ב1), (10(3), 24 ו-30(ג) טעונות אישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

32. תחילה

תחילתו של חוק זה ביום ו' בטבת התשמ"ב (1 בינואר 1982), אולם השר, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי, לגבי סוגי זכאים המקבלים תמיכה, להחיל את החוק מתאריכים מאוחרים יותר אך לא יאוחר מתום שנה לאחר תחילתו.

תוספת ראשונה

סעיפים 2(ד) ו-5(ה)(1) [תיקון: תשס"ג(2)]

זכאים לגמלה גם אם טרם מלאו להם 25 שנים

(1) (א) ילד יתום או ילד נטוש, שמתקיימים בו כל אלה:

(1) אם מלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 20 שנים - עיקר זמנו מוקדש

לסיום לימודיו במוסד חינוכי על יסודי;

(2) הוא אינו ילד מאומץ הנמצא במשמורתו של ההורה המאמץ;

(3) אוצר המדינה או רשות מקומית אינם נושאים בהחזקתו;

(ב) הגמלה לילד יתום או נטוש כאמור בפסקת משנה (א) תהיה כמפורט

להלן:

(1) לילד אחד - 25% מהסכום הבסיסי פחות נקודת קצבה;

(2) לשני ילדים - 37.5% מהסכום הבסיסי פחות שתי נקודות קצבה;

(3) לכל ילד נוסף - 10% מהסכום הבסיסי;

(ג) בפסקה זו -

"ילד יתום" - ילד יתום משני הוריו, או ילד יתום מהורה אחד והורה

השני הוא נעדר;

"ילד נטוש" - ילד שהוריו נטשו אותו בישראל, ובלבד שאחד מהוריו הוא

תושב ישראל, או ילד שהורה הוא תושב ישראל נטש אותו בישראל

והורה השני נפטר, נעדר או שאינו מתגורר עמו, ונבצר ממנו דרך קבע

מלמלא חובותיו כלפי הילד;

"נעדר" - אחד מאלה:

(1) גר דרך קבע מחוץ לישראל;

(2) עקבותיו נעלמו;

(3) לא ידוע

(2) מי שמלאו לו 18 שנים ושולמה לו גמלה לפני הגיעו לגיל 18 שנים מכוח

הוראות פסקה (1);

(3) הורה לילד שבהחזקתו;

(4) בן זוגו זכאי לגמלה, ובלבד שאינו זכאי לגמלה לפי סעיף 4(ב);

(5) אישה הרה הגרה עם הוריה המקבלים גמלה, או עם אחד מהם המקבל

גמלה; הגמלה לאישה הרה כאמור תהיה בסכום השווה לשיעור הנקוב

- בפרט (1) בתוספת השניה, בניכוי סכום השווה ל-5% מהסכום הבסיסי, והוראות סעיפים 5(ב) עד (ו) יחולו לגביה כאילו חושבה לפי סעיף 5(א);
- (6) אישה הרה שאינה גרה עם הוריה, או עם אחד מהם;
- (7) אישה הרה שמלאו לה 18 שנים, החל בשבוע ה-13 להריונה;
- (8) מי שמלאו לו 18 שנים והוא נקלע למצב מצוקה חמור עקב אסון או מאורע פתאומי ובלחי צפוי; זכאות לגמלה לפי פרט זה תהא לתקופה שלא תעלה על שני חודשים רצופים;
- (9) מי שמלאו לו 18 שנים וריצה, במשך תקופה של שישה חודשים רצופים לפחות מעצר או מאסר או שניהם, כל עוד לא חלפה תקופה של חודשיים מיום שחרורו; זכאות לגמלה לפי פרט זה תהא לתקופה שלא תעלה על שני חודשים רצופים;
- (10) מי שמלאו לו 18 שנים והוא אינו מסוגל לעבוד בעבודה כלשהי בגלל מחלה הנמשכת יותר מ-30 ימים רצופים; הזכאות לגמלה לפי פרט זה תהיה ממועד שלא יקדם ל-1 בחודש שבו מלאו 30 ימי המחלה הרצופים, ותימשך לא יותר מ-6 חודשים, ובלבד שאם הוא זכאי לתשלום ממקור כלשהו בעד תקופת אי עבודתו כאמור, יהיה זכאי לגמלה אם התשלום נמוך מסכום הגמלה הקבוע לפי סעיף 5, בהתאם להרכב משפחתו;
- (11) מי שמלאו לו 18 שנים והוא מטופל במוסד או נמצא בתהליך גמילה מסם על פי צו מבחן של בית המשפט או בפיקוחו של קצין מבחן לפי חוק המעצרים; לענין זה, "מוסד", "סם" ו"צו מבחן" - כהגדרתם בסעיף 2(א)(1);
- (12) מי שמלאו לו 18 שנים ומרכז לאבחון מתמכרים לסמים שאישר השר, קבע כי הוא אינו ניתן להשמה בעבודה כלשהי;
- (13) מי שמלאו לו 18 שנים ומרכז לטיפול באלכוהוליסטים, המצוי בפיקוח משרד העבודה והרווחה, הכיר בו כמכור לאלכוהול, או שהוא מצוי בתהליך גמילה באותו מרכז;
- (14) מי שמלאו לו 18 שנים ונקבעה לגביו דרגת אי כושר להשתכר של 75% לפחות לפי הוראות פרק ט' בחוק הביטוח;
- (15) מי שמלאו לו 18 שנים והוא מקבל דמי פגיעה לפי סימן ד' בפרק ה' בחוק הביטוח;

- (16) מי שמלאו לו 18 שנים והוא נושא מאסר בעבודות שירות לפי סימן ב'1 בפרק ו' בחוק העונשין;
- (17) מי שמלאו לו 18 שנים והוא עובד מטעמי בריאות במפעל מוגן שקבע השר, בהיקף העבודה המקובל בו;
- (18) מי שמלאו לו 18 שנים ומתקיים בו אחד מאלה:
- (א) הוא שוחרר בערובה בתנאים כאמור בסעיף 48 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (בפסקה זו - חוק המעצרים), ונקבע לגביו איסור יציאה ממקום המגורים או הגבלה על יציאה כאמור, אשר לדעת עובד המוסד לביטוח לאומי שמינהלת המוסד הסמיכה לכך, מונעים ממנו להשתלב בעבודה;
- (ב) ילדו או בן זוגו שוחררו בערובה בתנאים כאמור בסעיף 48 לחוק המעצרים, והוא ערב, לפי סעיף 49 לחוק האמור, למילוי של תנאי הקובע איסור יציאה של ילדו או בן זוגו ממקום המגורים, או הגבלה על יציאה כאמור, ולדעת עובד המוסד לביטוח לאומי שמינהלת המוסד הסמיכה לכך, ערבות זו מונעת ממנו להשתלב בעבודה;
- (19) מי שמלאו לו 18 שנים והוא מטופל על ידי הלשכה לשירותים חברתיים במשרד העבודה והרווחה ומוגדר על ידה כדר רחוב;
- (20) מי שמלאו לו 18 שנים והוא נמצא במסגרת שיקומית בביקוח משרד ממשלתי, המוסד לביטוח לאומי או הרשות כהגדרתה בחוק הרשות לשיקום האסיר, התשמ"ג-1983;
- (21) מי שמלאו לו 18 שנים והתקיימו בו התנאים שנקבעו לפי פסקה (7) בסעיף 2(א);
- (22) מי שמשלמת לו קצבת תלויים לפי סימן ח' בפרק ה' בחוק הביטוח או קצבת שאירים לפי סימן ד' בפרק י"א בחוק האמור;
- (23) עולה חדש שמלאו לו 18 שנים והוא לומד באולפן לפי הפניית המשרד לקליטת העליה.

תוספת שניה

(סעיף 5)

[תיקון: תשס"ג(2), תשס"ד, תשס"ה(2), תשס"ו]

שיעורי הגמלה - באחוזים מהשכר הבסיסי

פרט	הרכב המשפחה	טור א' מי שמקבל קצבת זקנה, שאינם או תלויים לפי חוק הביטוח	טור ב' מי שטרם מלאו לו 55 שנים	טור ג' מי שמלאו לו 55 שנים
(1)	יחיד	28.5%	20%	25%
(2)	שני בני זוג	42.2%	27.5%	37.5%
(3)	שני בני זוג שעמם ילד	50.6%	30%	43.5%
(4)	שני בני זוג שעמם שני ילדים לפחות	62.4%	33.5%	49.5%
(5)	יחיד שעמו ילד	47.2% פחות הסכום הבסיסי לילד	30%	37.5% פחות הסכום הבסיסי לילד
(6)	יחיד שעמו שני ילדים לפחות	57.3% פחות הסכום הבסיסי לילד	33.5%	43.5% פחות הסכום הבסיסי לילד
(7)	אלמנה או הורה יחיד שעמם ילד	47.2% פחות הסכום הבסיסי לילד	33.5%	42.5% פחות הסכום הבסיסי לילד
(8)	אלמנה או הורה יחיד שעמם שני ילדים לפחות	57.3% פחות הסכום הבסיסי לילד	39%	52.5% פחות הסכום הבסיסי לילד

החל מיום 1.1.05 ועד יום 30.6.05 יחליף טור א' להלן את טור א' שבתוספת
השניה לעיל,

טור א'
מי שהגיע לגיל הפרישה
ומי שמקבל קצבת זקנה,
שאירים או תלויים
לפי חוק הביטוח

25.8%
38.6%
48.6%
58.6%
43.6% פחות נקודת קצבה
53.6% פחות נקודת קצבה
43.6% פחות נקודת קצבה
53.6% פחות נקודת קצבה

בתוספת זו, "הסכום הבסיסי לילד" - הסכום הבסיסי לענין קצבת הילדים,
כאמור בפסקה (2) להגדרה "הסכום הבסיסי" שבסעיף 1 לחוק הביטוח.

תוספת שלישית (סעיף 12א(א)(2))

שיעורי ניכויים מתגמול ומהכנסה של זכאים שטרם מלאו להם 55 שנים ושאינם
מקבלים קצבאות שאירים או תלויים לפי חוק הביטוח

פרט	הרכב המשפחה	שיעור הניכוי
----	-----	-----
(1)	אלמנה או הורה יחיד שעמם ילד אחד לפחות	40%
(2)	שני בני זוג שעמם שני ילדים לפחות	37.5%
(3)	יחיד הזכאי לגמלה לפי סעיף 30א, שני בני זוג הזכאים לגמלה לפי סעיף 30א, שני בני זוג שעמם ילד	32.5%
(4)	כל הרכב משפחתי אחר	30%

תוספת רביעית

(סעיף 30א)

[תיקון: תשס"ג(2)]

שיעורי הגמלה לזכאי קודם - באחוזים מהסכום הבסיסי

פרט	הרכב המשפחה	שיעור הגמלה
---	-----	-----
(1)	יחיד	22.5%
(2)	שני בני זוג	30%
(3)	שני בני זוג שעמם ילד	33.5%
(4)	שני בני זוג שעמם שני ילדים לפחות	39%
(5)	יחיד שעמו ילד	33.5%
(6)	יחיד שעמו שני ילדים לפחות	37.5%
(7)	אלמנה או הורה יחיד שעמם ילד	33.5%
(8)	אלמנה או הורה יחיד שעמם שני ילדים לפחות	39%

ישראל כץ

שר העבודה והרווחה

מנחם בגין

ראש הממשלה

יצחק נבון

נשיא המדינה

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 3.30 (הוראה 30 לפרק 3 בתע"ס) מס' עמודים: 7

תאריך תחולה: 13.5.2014 תאריך פרסום: י"א בתמוז תשע"ד
9 ביולי 2014

חוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי, התשנ"ב-1992

=====

הוראה זו באה במקום הוראה 3.30 בתע"ס מיום 29.6.2006.

בתאריך 13.5.2014 התקבל בכנסת שינוי שם חוק משפחות חד-הוריות לחוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי.

בהוראה זו מפורסמים השינויים שלהלן:

- חוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי התשנ"ב-1992 והעדכונים שנעשו עד כה (נספח א').
- תקנות משפחות חד-הוריות (התחשבות בהכנסת הורה יחיד בחישוב דמי אחזקת ילד במעון יום) התשנ"ח-1998 (נספח ב'). - לא שונה עדיין.
- חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995, סעיף 74 (נספח ג').

יוסי סילמן

המנהל הכללי

חוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי, התשנ"ב-1992¹

- הגדרות** 1. בחוק זה -
- [תיקונים:
התשנ"ד,
התשנ"ח,
התשס"א,
התשע"ד]
- "הורה עצמאי" - תושב ישראל אשר בהחזקתו ילד הנמצא עמו ואשר נתקיים בו אחד מאלה:
(1) הוא אינו נשוי ואין אדם הידוע בציבור כבן זוגו;
(2) הוא נשוי ומתקיים בו האמור באחת מפסקאות המשנה (א) או (ב), ובתנאי שאין אדם אחר הידוע בציבור כבן זוגו;
(א) הוא חי בנפרד מבן זוגו תקופה של שנתיים לפחות ופתח בהליך על פי דין להשתחרר מקשר הנישואין ופעל במסגרת הליך זה שנתיים לפחות;
(ב) היא עגונה, כמשמעותה בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;
(ג)² היא חיה בנפרד מבן זוגה, שהתה במקלט לנשים מוכות 90 ימים לפחות, מתוך תקופה של שנים עשר חודשים שתחילתה ביום הראשון לשהותה במקלט כאמור, פתחה בהליך על פי דין להשתחרר מקשר הנישואין ופעלה במסגרת הליך זה במשך שישה חודשים לפחות; ואולם אישה תהא פטורה מפתחת הליך כאמור אם לשכת הסעד אישרה כי יש בכך כדי לסכן את חייה או את חיי ילדה;
- (3) הוא עולה חדש שנמצא בארץ למעלה משנה ופחות משנתיים ובן זוגו לא עלה לארץ ואף אינו שווה בה ובתנאי שאין לו בן זוג אחר.

"השר" - שר העבודה והרווחה;
"ילד" - ילד כמשמעותו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי שטרם מלאו לו 18 שנה.
"לשכת הסעד" - כמשמעותה בחוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958;

1 ס"ח 1390, התשנ"ב (24.3.1992), עמ' 147.
תיקונים: ס"ח 1454, התשנ"ד (10.3.1994), עמ' 92;
ס"ח 1646, התשנ"ח (15.1.1998), עמ' 102;
ס"ח 1785, התשס"א (4.4.2001), עמ' 218.
ס"ח 2452, התשע"ד (22.5.2014) עמ' 55 (כולל שינוי שם החוק מ"חוק משפחות חד הוריות" הצ"ח - כנסת 530, התשע"ד, עמ' 28.
2. שהייה במקלט לנשים מוכות לפני יום 3.5.2001 תבוא במנין התקופה האמורה בפסקה זו, אם בתאריך זה שהתה האשה במקלט כאמור.

"מקלט לנשים מוכות" - מקום שבו שוהה אישה מוכה מחשש לחייה או לחיי ילדה, לרבות מקום כאמור שאינו נתמך בידי המדינה או רשות מקומית, לפי הפניה מראש שנתנה לשכת הסעד או לפי אישור שנתנה בדיעבד.

2. **הכשרה מקצועית**
[תיקון
התשע"ד]
הורה עצמאי זכאי לקדימות בהכשרה מקצועית לפי כלים ותנאים שקבע השר בתקנות.
3. **מעונות יום**
[תיקון
התשע"ד]
הורה עצמאי זכאי לקדימות בקבלת ילדיו למעון יום; השר יקבע בתקנות כללים מיוחדים לענין התחשבות בהכנסת ההורה היחיד לענין דמי האחזקה במעון.
4. **הלוואה לשיכון**
[תיקונים:
התשנ"ד,
התשע"ד]
הורה עצמאי למעט הורה עצמאי כאמור בפסקה (4) להגדרת הורה עצמאי זכאי להלוואה מוגדלת מאת המדינה או מטעמה לצרכי דיור בשיעורים, בתנאים ובכללים שקבע שר הבינוי והשיכון לאחר התייעצות בשר.
5. **בית הדין לעבודה**
לבית הדין לעבודה תהיה סמכות ייחודית לדון ולפסוק בכל תובענה הנובעת מחוק זה.
6. **ביצוע ותקנות**
(א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא יתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.
(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א) וסעיפים 3 ו-4 יותקנו בהסכמת שר האוצר.
(ג) תקנות לפי סעיף קטן (א) וסעיפים 2,3 ו-4 טעונות אישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.
7. **תיקון חוק הבטחת הכנסה**
[תיקון
התשע"ד]
בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 –
(1) בסעיף 1, אחרי הגדרת "גימלה" יבוא:
"הורה עצמאי" - כמשמעותו בסעיף 1 לחוק משפחות חד-הוריות, התשנ"ב-1992;
(2) בסעיף 2(א), במקום פסקה (5) יבוא:
"(5) היא אם או הורה עצמאי אשר לילד שבהחזקתם טרם מלאו 7 שנים;"

(3) בסעיף 5(א), במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) בשיעור המוגדל –

(א) לפי הפרטים 1 עד 6 לתוספת, לפי הענין - אם הזכאי לגימלה הוא אחד המנויים בפסקה (4) של סעיף 2(א).

(ב) לפי הפרטים 7 או 8 לתוספת, לפי הענין - אם הזכאי לגימלה הוא אחד המנויים בפסקה (6) של סעיף 2(א) או אם הוא הורה עצמאי".

8. אחרי סעיף 114 לחוק הביטוח הלאומי יבוא:

**תיקון חוק
הביטוח
הלאומי
[תיקון
התשע"ד]**

"מענק לימודים

115. (א) בסעיף זה -

"הורה עצמאי" - כמשמעותו בחוק משפחות
חד הוריות, התשנ"ב-1992;

"שנת לימודים" - התקופה שמיום 1

בספטמבר של כל שנה עד יום 31 באוגוסט
של השנה שלאחריה.

(ב) בתחילת כל שנת לימודים ישלם

המוסד להורה עצמאי שמשלמת לו

קיצבת ילדים בעד הילד הראשון שבמנין

ילדיו, מענק לימודים בשיעור של 18%

מהשכר הממוצע בעד כל אחד מילדיו

אשר לפני יום א' בטבת שבאותה שנת

לימודים יימצא שמלאו לו שש שנים ולא

מלאו לו אחת עשרה שנים.

(ג) מענק לפי סעיף זה ישולם מאוצר

המדינה שיעביר למוסד מדי שנה, בסמוך

לפני מועד התשלום, את כל הכספים

הדרושים לביצוע התשלומים לפי סעיף

זה, לרבות ההוצאות המינהליות של

המוסד הנובעות מכך".

יצחק שמיר

ראש הממשלה

יצחק שמיר

שר העבודה והרווחה

דב שילנסקי

יושב ראש הכנסת

חיים הרצוג

נשיא המדינה

תקנות משפחות חד-הוריות
(התחשבות בהכנסת הורה יחיד בחישוב דמי
אחזקת ילד במעון יום) התשנ"ח-1998¹

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 3 ו-6 לחוק משפחות חד-הוריות, התשנ"ב-1992, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

חישוב דמי אחזקה 1. חישוב דמי אחזקת ילד של הורה יחיד במעון יום יהיה לפי הטבלה הכללית המדורגת שמפרסם משרד העבודה והרווחה אחת לשנה לענין דמי אחזקת ילדים במעונות יום, הנקבעת לפי היחס שבין הכנסת ההורים למנין הנפשות במשפחה, ואולם בחישוב דמי אחזקת ילד כאמור במעון יום -

- (1) לענין הכנסת ההורים - תובא בחשבון רק מחצית סכום ההכנסה של ההורה היחיד;
- (2) לענין מנין הנפשות במשפחה - יראו את המשפחה החד-הורית ככוללת ילד נוסף.

ט"ז בטבת התשנ"ח (14 בינואר 1998)

אליהו ישי
שר העבודה והרווחה

---

1 ק"ת 5878, התשנ"ח (3.2.1998), עמ' 362

חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995¹

<p>(א) בסעיף זה - "הורה עצמאי" - כמשמעותו בחוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי, התשנ"ב-1992; "שנת לימודים" - התקופה שמיום 1 בספטמבר של כל שנה עד יום 31 באוגוסט של השנה שלאחריה.</p>	<p>סעיף 74 מענק לימודים (115) [תיקונים: התשנ"ה (3) התשנ"ח (6,2) התשנ"ט (2) התשס"ג (6,5) התשס"ז (2) התשע"ד (7)]</p>
<p>(1) (ב) בכפוף להוראות סעיף קטן (ב1), בתחילת כל שנת לימודים ישלם המוסד מענק לימודים בשיעורים המפורטים בפסקה (2), לכל אחד מאלה, לפי הענין:</p>	
<p>(א) הורה עצמאי, בעד כל אחד מילדיו; (ב) הורה שמשלמת לו גימלה לפי סעיף 5(א3) לחוק הבטחת הכנסה, בעד כל אחד מילדיו; (ג) מי שבמשמורתו ילד שנתייתם משני הוריו, בעד אותו ילד; (ד) מי שבמשמורתו ילד נטוש כמשמעותו לפי חוק הבטחת הכנסה, בעד אותו ילד; (ה) מי שמשלמת לו, לפי הסכם הנערך לפי סעיף 9, קיצבה בעד ילד שעלה לישראל בלי הוריו, בעד אותו ילד;</p>	
<p>(2) מענק הלימודים יהיה בשיעורים האלה: (א) 18% מהסכום הבסיסי - בעד ילד שלפני יום א' בטבת שבאותה שנת לימודים (בסעיף זה - היום הקובע) מלאו לו 6 שנים ולא מלאו לו 11 שנים; (ב) 10% מהסכום הבסיסי - בעד ילד שביום הקובע מלאו לו 11 שנים ולא מלאו לו 14 שנים";</p>	
<p>(ב1) המוסד ישלם את מענק הלימודים לפני שנת לימודים פלונית, אם התנאים המזכים במענק התקיימו בחודש יולי שבתכוף לפני אותה שנת לימודים, או בתחילת שנת הלימודים -</p>	

אם התנאים המזכים במענק התקיימו
בחודש אוגוסט שבתכוף לפני אותה שנה,
ובלבד שלא ישולם בעד אותו ילד יותר
ממענק לימודים אחד לשנת לימודים פלונית.

(2ב) הוראות סעיף זה יחולו גם לגבי הורה שלו
ארבעה ילדים לפחות ובתנאי שהוא זכאי
לאחד מאלה:

- (1) גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה;
- (2) תשלום לפי חוק המזונות (הבטחת
תשלום), התשל"ב-1972;
- (3) קצבה חודשית לפי סעיף 199(1);
- (4) קצבה לפי סימנים ג' או ד' לפרק י"א.

(ג) מענק לפי סעיף זה ישולם מאוצר המדינה
שיעביר למוסד מדי שנה, בסמוך לפני מועד
התשלום, את כל הכספים הדרושים לביצוע
התשלומים לפי סעיף זה, לרבות ההוצאות
המינהליות של המוסד הנובעות מכך.

---

1 נתקבל בכנסת ביום א' בשבט התשנ"ט (19 בינואר 1970) הצעת החוק ודברי ההסבר
פורסמו בהצעת חוק 2764, מיום כ"ג בחשוון התשנ"ט (12 בנובמבר 1998) עמ' 120.
ס"ח התשנ"ה. עמ' 207 התשנ"ט עמ' 30.

הוראות והודעות

תמוז תשע"ד

יולי 2014

למנויים שלום,

להלן רשימת כל ההוראות התעריפים בציון תאריך התחולה שבו פורסמו.
הוראה שתאריך עדכונה מתפרסם בחוזר הזה, מצויינת בכוכבית (*).

תאריך תחולה	מס' ההוראה	פ ר ק
1.1.2014	1.2	1
1.4.2012	1.15	
1.1.2014	1.22 א'	
1.1.2014	1.22 ב'	
2013-2014	1.23	
1.9.2012	1.40	
2012	2.1	2
1.5.2013	2.10	
1.7.2013	3.2	3
1.4.97	3.6	
1.1.2014	3.8	
1.6.2010	3.14	
1.1.2004	3.19	
1.1.2014	3.21	
1.1.2014	3.22	
1.1.2014	3.28	
1.1.2014	3.33	
1.7.2013	3.36	
1.5.2013	4.7 א'	4
1.7.2014	4.8 ב' (*)	
1.2.2010	4.9 ג'	
1.1.2014	4.9 ד'	
1.2.2010	4.11 ו'	
1.1.2014	4.11 ט' (*)	
1.1.2013	4.13 ה'	
1.7.2013	4.13 ט'	
1.1.2014	4.13 י"ב	
1.9.2002	5.3	5
1.1.2014	5.5	
1.1.2013	5.7	
1.6.2014	5.10 (*)	
1.1.2014	5.15 ב'	
1.12.2011	5.24 ד'	
1.1.2014	5.24 ה'	
1.7.2011	5.25	

1.1.2014	6.1	6
1.2.2010	6.4	
1.1.2014	6.6	
1.2.2009	6.7	
1.1.2014	6.10	
1.1.2014	6.13	
1.1.2014	6.14	
1.9.2013	(10.2 =) 3/7 6.20	
<hr/>		
1.1.2014	8.2	8
1.9.2014	(14.12 + 10.4 + 6.15 + 5.4 =) 8.4	(*)
1.1.2000	8.5	
1.9.2012	8.5	
1.9.2014	8.10	(*)
1.9.2013	8.12	
1.9.2007	8.15	
1.1.2014	8.17	
1.1.2013	8.18	
1.1.2014	8.28	
1.9.2013	8.28	
1.1.2014	(8.26 =) 8.29	
1.9.2013	(8.31 =) 8.30	
1.1.2014	8.30	
1.1.2014	8.31	
1.6.2014	8.34	(*)
1.9.2013	8.37	
1.9.2013	8.37	
1.1.2014	8.38	
<hr/>		
1.7.2013	9.2	9
<hr/>		
1.1.2014	10.3	10
1.1.2014	10.5	
<hr/>		
1.1.2014	11.2	11
1.1.2014	11.3	
1.1.2014	11.4	
1.1.2014	11.6	
<hr/>		
1.1.2014	12.3	12
<hr/>		
1.9.2000	14.2	14
1.9.2013	(10.2 + 1/7 6.20 + 5.15 + 5.13 + 5.6 =) 1/7 14.12	
1.9.2013	(2/7 10.2 + 2/7 6.20 + 5.14 + 5.6 =) 2/7 14.12	
1.6.2014	14.13	(*)
1.9.2002	14.16	
1.1.2014	14.28	
<hr/>		
1.1.2014	15.1	15
<hr/>		
1.1.2014	17.2	17
1.1.2014	17.3	
1.1.2014	17.4	
<hr/>		
1.9.2013	18.1	18
<hr/>		

תעריפי דמי החזקה במעונות לזקנים

=====

א. תעריפי החזקה חדשיים במעונות:

סמל מעון	שם מעון	סמל תעריך	סכום בש"ח
0576	בית שוודיה (מט"ב)	155	7,680
0793	עידן הזהב, ירושלים	155	7,680
0805	בונים חופשיים נהריה	156	8,591
0821	אופקים	155	7,680
1041	נאות אבי - אשקלון	156	8,591
1042	בית יונה - באר שבע	155	7,680
1123	ותיקי תל אביב	156	8,591
1125	ערוגת הבושם, בני ברק	156	7,680
2001	בית רונית, נהריה	156	8,591
2003	בית אבות ע"ש ל. רקנטי פ"ת	155	7,680 (**)
2006	מעון סיני ותקוה, חיפה	155	7,680
2013	מושב זקנים בוכרים ירושלים	155	7,680 (**)
2015	בית אבות ע"ש צימרמן, רעננה	155	7,680
2016	בית אבות אורנים, גדרה	155	7,680
2017	מונטיפיורי פ"ת	156	8,591 (**)
2018	בית אבות הבולגרים, ראשל"צ	155	7,680
2019	בית אבות, הרצליה	155	7,680
2020	באבוב, בת-ים	156	8,591
2022	מושב זקנים המאוחד, י-ם	155	7,680
2023	דבוריה	155	7,680

(**) אין קליטות חדשות

סמל מעון	שם מעון	סמל תעריף	סכום בש"ח
2024	מעון נוף כנרת, טבריה	156	8,591
2027	צהלון, יפו	155	7,680
2028	נאות אבי, אור יהודה	156	8,591
2037	מעון זקנים, עפולה	155	7,680
2038	נוה שמחה, ירושלים	156	8,591
2040	גן דוד, רחובות	156	8,591
2042	ביחד (2) בני ברק	156	8,591
2043	נוף טבריה - רמת טבעון	156	8,591
2044	מרכז הורים, נהריה	156	8,591
2044	מרכז הורים, נהריה - חריג	158	9,523
2046	ב"א ויזניץ, בית שלום ב"ב	155	7,680
2047	בית מנוחה לזקנים, בני ברק	155	7,680
2048	ירדן, נהריה	156	8,591
2049	עדן, נהריה	156	8,591
2051	מעון קשישים, עוספיה	155	7,680 (**)
2052	מושב זקנים אלנבי תל אביב	155	7,680 (**)
2053	וינזדור, חיפה	156	8,591
2054	נאות אבי, יפו	156	8,591
2055	בן יהודה, חיפה	156	8,591
2056	גל עד (תל השומר)	155	7,680
2057	מתן, ערד	156	8,591 (**)
2058	מעון כללי, קרית מנחם י-ם	155	7,680
2060	בית אליסיה, ירושלים	155	7,680
2062	נוף העמק, נצרת עילית	155	7,680
2064	בית אבות ע"ש היילפרן, אשקלון	155	7,680
2065	קרית צ'אנו, נתניה	155	7,680
2066	מעון, דימונה	155	7,680

(*) תעריף עבור קליטה חריגה בלבד באישור השירות לזקן בירושלים
 (**) אין קליטות חדשות

סמל מעון	שם מעון	סמל תעריף	סכום בש"ח
2067	מעון אשדוד	155	7,680
2068	בית הדקל - פ"ת	156	8,591
2070	רמת טבעון	156	8,591
		158	9,523
2071	מעון סנט-פרנסיס, נצרת	155	7,680
2075	בית אבות, באר שבע	155	7,680
2077	בית אבות גרינשטיין, נתניה	156	8,591
2079	עד 120 חדרה	155	7,680
2080	מעון חוף הסלע, בת-ים	156	8,591
2081	שלווה, גבעתיים	155	7,680
2081	שלווה, גבעתיים (חריג)	157	8,485 (*)
2082	לו קנר	155	7,680 (**)
2083	עכו	155	7,680
6122	משה"ד, הרצליה	155	7,680
2085	סוכת שלום, צפת	155	7,680
2089	ורד הכרמל, חיפה	156	8,591 (**)
2090	מעון ספרדים, חיפה	155	7,680
2091	בית אבות סנהדריה, ים	155	7,680
2093	בית דינה, חיפה	155	7,680
2094	מעון הורים -		
	כולל שומרי חומות ירושלים	155	7,680
6512	גיל הזהב, נתניה	156	8,591
2101	חמדת אבות, חיפה	156	8,591
2102	בית אבות עדנה, קרית טבעון	156	8,591 (**)
2106	בית אבות כרמלה, קרית טבעון	156	8,591
2270	ירושלים של זהב, ירושלים	156	8,591
2280	בית אבות בית עמי, נתניה	156	8,591
2281	בית אבות דורון, קיבוץ אושה	156	8,591

(*) תעריף עבור קליטה בלבד באישור השירות לזקן בירושלים
 (**) אין קליטות חדשות

סמל מעון	שם מעון	סמל תעריך	סכום בש"ח
2810	בית שחם, זכרון יעקב	156	8,591 (**)
2811	נאות יהוד, יהוד	156	8,591
2840	בית קרונפלד, נהריה	156	8,591
2841	בית רחל, קרית טבעון	156	8,591
2847	נוף כרמיאל, כרמיאל	156	8,591
2848	בית פנינה קרית חיים	156	8,591
3117	בית בראט, כרמיאל	155	7,680
3185	גבעת השלושה	155	7,680
3194	ביחד, (עטרת אבות) בני-ברק	156	8,591
3224	נווה שבא, באר שבע	156	8,591
3225	משכנות פז, בת ים	156	8,591
3226	מעון הרופא, חיפה	156	8,591 (**)
3302	בית נועם, רגבה	156	8,591
3401	בית דניאל, חיפה	156	8,591
3521	איתנים, באר שבע	156	8,591
3832	בית אבות אמאן, יפיע	156	8,591
3898	בית רבקה, חולון	156	8,591
4085	נאות מרגוע, רמלה	156	8,591
4165	בית אבות רמת גן	155	7,680
4597	בית קשת, רמת גן	156	8,591
4598	מעון קוממיות לארצנו, ירושלים	155	7,680 (**)
4617	לב חיפה, חיפה	156	8,591
5317	ג.ג. בית חם באר שבע	156	8,591
5283	גני יעלים באר שבע	156	8,591
5354	נוה שליו - פתח תקוה	156	8,591
6123	שבת אחים - מגדל	156	8,591 (**)
5483	פנינת שלושת האבות	156	8,591
4979	נופי קטמון - ירושלים	156	8,591

(*) תעריך עבור קליטה חריגה בלבד באישור השירות לזקן בירושלים
 (**) אין קליטות חדשות

סמל מעון	שם מעון	סמל תעריף	סכום בש"ח
5402	זכות אבות - נהריה	156	8,591
5460	שלווה - קרית טבעון	156	8,591
6556	עין הים - נוה יצחק	155	7,680 (**)

ב. מוסדות "משען" (בתי אבות)

סמל מעון	שם המוסד	סמל תעריף	סכום בש"ח עצמאי תש"ד
2029	"גונן" קלקטיב י-ם	155	7,680
2035	אינדיבידואלי חולון	155	7,680
2039	אינדיבידואלי "אפעל"	155	7,680

ג. מוסדות מלב"ן לשעבר

סמל מעון	שם מעון	סמל תעריף	סכום בש"ח
2036	ראשון לציון	169	6,964 (**)
2073	נתניה	169	6,964 (**)
2076	פרדס חנה	169	6,964 (**)

יוסי סילמן
המנהל הכללי

(**) אין קליטות חדשות

תעריפים קהילה תומכת לזקן

=====

ש"ח לחודש		סוג תעריף
131	קהילה תומכת לזקן	7012
136	קהילה תומכת לזקן עם לחצן מצוקה	7014

יוסי סילמן
המנהל הכללי

תעריפי השירות לשיקום

=====

א. התפתחות הילד

5803	התפתחות הילד תל השומר +3	1,031
------	--------------------------	-------

ב. מועדונית שיקומית +3

5304	מסגרת חלקית	550
5904	מסגרת מלאה	1,031
5305	מסגרת חלקית	254

ג. תעסוקה מוגנת ונתמכת

סמל תעריף	סכום (בש"ח)
-----	-----
3701	מפעלים מוגנים
3702	מפעל מוגן - פרטי
3704	מפעל מוגן זעיר
3705	מפעל מוגן - חצי תעריף
3707	מרכז יום לנכים קשים
3708	מרכז יום לנכים קשים
3712	מפעל מוגן - פרטי
3801	מפעל מוגן איל"ן 100%
	1,358
	875
	853
	815
	5,287
	5,287
	1,358
	935

1,717	מפעל מוגן איל"ן 75%	3802
1,424	איל"ן ירושלים 75%	3804
1,899	איל"ן ירושלים 100%	3805
1,462	מפעלי שיקום	3901

ד. מרכזי אבחון ושיקום

סכום (בש"ח)	סמל תעריף	
3,722	מרכז שיקום הרצליה	3103
3,908	מרכז שיקום מגדל אור	3106
2,540	אימון ממושך הרצליה	3107
2,766	מפעלי שיקום הרצליה (מוגן)	3709
1,799	אבחון בלבד	5103
3,592	מרכז שיקום	5104
2,540	אימון ממושך	5201
3,806	מרכזי שיקום נוער	5203

ה. משפחות אומנה

סכום (בש"ח)	סמל תעריף	
	קרובי משפחה לנכים עצמאיים,	330
1,016	גיל +5 - התנהגות תקינה	
2,542	נכים עצמאיים, התנהגות תקינה, גיל +5	331
4,423	א. נכים עצמאיים, התנהגות תקינה גיל 0-4	332
	ב. נכים עצמאיים, מופרעות, גיל +5	
	ג. נכים נזקקים לעזרה, התנהגות תקינה גיל +5	

2,235	א. נכים עצמאיים, התנהגות בעייתית, גיל 4-0	333
	ב. נכים עצמאיים, מופרעות, גיל +5	
	ג. נכים נזקקים לעזרה, התנהגות תקינה, גיל 4-0	
	ד. נכים נזקקים לעזרה, התנהגות בעייתית, גיל +5	
	א. נכים נזקקים לעזרה, התנהגות בעייתית,	334
2,352	גיל 4-0	
	ב. נכים עצמאיים, מופרעות, גיל 4-0	
	ג. נכים נזקקים לעזרה, מופרעות, גיל +5	
	ד. נכים סיעודיים, התנהגות תקינה, גיל 4-0	
	ה. נכים סיעודיים, התנהגות בעייתית, גיל +5	
2,456	א. נכים נזקקים לעזרה, מופרעות, גיל 4-0	335
	ב. נכים סיעודיים, התנהגות בעייתית, גיל 4-0	
	ג. נכים סיעודיים, מופרעות, גיל +5	
2,542	נכים סיעודיים, מופרעות, גיל 4-0	336
4,423	נכים אינקונטיננטים, כל הגילים וההתנהגויות	337

סכום בש"ח לחודש	מעונות ממשלתיים	ו.
-----	-----	
11,700	מעון נכים נתניה	348
12,800	מעון נכים סן-סימון	349
6,043	מעון "ניב"	320

ז. מעון ציבורי לנכים

סכום בש"ח	סמל תעריף
6,652	344 כפר עידוד
15,081	345 מעון גילה

ח. ביי"ח אלי"ן

23,195	346 אינרני
--------	------------

ט. מכון "סמיט"

310	מטופלים הנמצאים בדירות מעבר או בהוסטלים ומקבלים תכנית טיפולית מלאה
6,861	
311	מטופלים שאינם גרים בדירות מעבר או בהוסטלים ומקבלים תכנית טיפולית מלאה
4,347	

י. הוסטלים ומערכי דיור מוגן לאוכלוסייה גבולית לקויית תפקוד והסתגלות

373	הוסטל
8,175	
	"שקד" - אונים
	"בית אלישע" - קבוץ הרדוף
	"המרכז לקידום כושר הלמידה"
	"שדה חמד"
	"כישורית"

סכום בש"ח

סמל תעריף

8,245	יחידה לאבחון דינמי	374
9,097	דירת הכשרה עמותת פרט - חולון	308
8,046	דירה טיפולית "שקד" "בית אלישע" "שק"ל" ירושלים "עלי שיח"	361
7,024	בית קבוצתי "גוונים" - אונים "המרכז לקידום כושר הלמידה" "בית אלישע"	360
5,565	דירת לווין חצי עצמאית "שקד" - אונים "המרכז לקידום כושר הלמידה" "שק"ל" ירושלים	313
2,916	ניצן חיפה ניצן ירושלים	368
2,733	ניצן תל-אביב	369
2,164	דירות לווין ניצן חיפה	353
2,011	ניצן רחובות	370

סכום בש"ח	סמל תעריף	יא. פרטי
-----	-----	----
3,522	מעון פנימייתי לחרשים - אונים	354
7,052	מעון אקסטרני לחרשים - אונים	356
9,290	הוסטל "מרכז שיקום התק"מ" "מכון ג'נסטיל"	372
8,965	דירה טיפולית "מרכז שיקום התק"מ" "בית שלו" "מערך דיור גל" חדרה	363
7,792	בית קבוצתי "מרכז שיקום התק"מ"	362
7,435	"תפארת עלומים"	315
6,145	דירת לוויין חצי עצמאית "מרכז שיקום התק"מ" "מכון ג'נסטיל" "מערך דיור גל" חדרה	364
11,220	דירה טיפולית פראדר ווילי "מכון ג'נסטיל"	371

יב. מעונות ומערכי דיור מוגן לאוכלוסייה בעלת נכות פיזית

ציבורי		

סמל תעריף	סכום בש"ח	
-----	-----	
351	בית קבוצתי לילדים ונוער "בית תמר" איל"ן	9,668
309	דיור מוגן מט"ב תל-אביב	9,420
343	מערך דיור "משכן מנחם"	8,934
פרטי		

306	מעון פנימייתי "נאות הדסה" - גשר הזיו	11,836
7150	מרפא גנים	12,418
7160	מרפא גנים	11,280

יוסי סילמן
המנהל הכללי

נספח א' להוראה 8.4 בתע"ס
 נספח ח' להוראה 5.4 בתע"ס
 נספח א' להוראה 6.15 בתע"ס
 נספח ג' להוראה 10.4 בתע"ס
 נספח א' להוראה 14.12 בתע"ס

טבלת השתתפות הורים בפנימיות ובמשפחות אומנה
 לשנת הלימודים תשע"ה

=====

דרגה	הכנסה ממוצעת לנפש (ברוטו) ינואר 2014 (בש"ח)	שיעור התשלום החודשי (בש"ח)
1	עד 671	208
2	672 - 707	267
3	708 - 748	327
4	749 - 784	386
5	785 - 819	445
6	820 - 855	505
7	856 - 891	564
8	892 - 932	623
9	933 - 973	683
10	974 - 1,009	742
11	1,010 - 1,050	802
12	1,051 - 1,089	861
13	1,090 - 1,135	920
14	1,136 - 1,176	980
15	1,177 - 1,221	1,039
16	1,222 - 1,265	1,098
17	1,266 - 1,301	1,158
18	1,302 - 1,338	1,217
19	1,339 - 1,378	1,276
20	1,379 - 1,432	1,336
21	1,433 - 1,594	1,447
22	1,595 - 1,779	1,559
23	1,780 - 1,986	1,670
24	1,987 - 2,221	1,781
25	2,222 - 2,477	1,892
26	2,478 - 2,761	2,004
27	2,762 - 3,098	2,115
28	3,099 - ומעלה	2,226

יוסי סילמן
 המנהל הכללי

תאריך תחולה: 1 בספטמבר 2014

נספח י"ב להוראה 8.10

טבלאות להשתתפות הורים במעון יום, במשפחתון, בפעוטון,
במעון יום רב-תכליתי בשנת הלימודים תשע"ה

=====

ההשתתפות החודשית של ההורים (בש"ח)							
ר	מ	ה	הכנסה ממוצעת לנפש בחודש (בש"ח) פברואר 2013	המס-גרת	מעון יום		פעוטון משפחתון חצי יום עם אוכל
					משפ-חתון	מעון יום	משפ-חתון
				שעות	16.00-7.00		7.00 - 13.00
				תעריך	8013 8017 8022 9103 9104 9101 9102 4602 8011	8014 8023 9105 9106 9107 9108 8012	8015 8064 8067 8018 9202 9203 8062 8063
					ילד	תינוק	
			1. עד 1,050				
			2. 1,051 - 1,600				
			3. 1,601 - 2,100				
			4. 2,101 - 2,600				
			5. 2,601 - 3,000				
			6. 3,001 - 3,500				
			7. 3,501 - 4,000				
			8. 4,001 - 4,400				
			9. 4,401 - 4,900				
			10. 4,901 - 5,300				
			11. 5,301 - 6,000				
			12. מעל 6,000				

יוסי סילמן
המנהל הכללי

סל שירותים בקהילה

=====

סמל תעריף	שם המסגרת	סכום בש"ח
-----	-----	-----
9212	נתיבים להורות 20 נפשות מודל טיפולי ילדים הורים גיל רך, יסודי, מתבגרים - ציבורי	780
9219	נתיבים להורות 20 נפשות מודל טיפולי ילדים הורים גיל רך, יסודי, מתבגרים - פרטי	780
9213	נתיבים להורות 40 נפשות מודל טיפולי ילדים הורים גיל רך, יסודי, מתבגרים - ציבורי	581
9211	נתיבים להורות 40 נפשות מודל טיפולי ילדים הורים גיל רך, יסודי, מתבגרים - פרטי	581
9222	בית חכ"מ	2,953
9225	מרכז הורות וטף - בתוך מרכז לגיל הרך	624
מוגנות קיץ		
6403	מוגנות קיץ 30 ילדים - ציבורי	1,050
6404	מוגנות קיץ 30 ילדים - פרטי	1,050
6405	מוגנות קיץ 15 ילדים	1,207

יוסי סילמן
המנהל הכללי

**דמי החזקה במסגרת יום
ובמעונות פנימייתיים למפגרים**
=====

א. מעונות משפחתיים, אומנה, סידור יומי בפנימיה:

סוג המעון
-----

1. מעונות משפחתיים

<u>סכום בש"ח</u>	<u>סמל תעריף</u>	
2,755	130	קבוצה א'-ב' (חינוכיים, שיקומיים, אמוניים, טיפוליים)
3,119	133	קבוצה ג'-ד' (סעודיים, תינוקות, חריגים)

2. משפחות אומנה

4,423	128	סעודי ופיגור קשה
3,618	129	טיפוליים
2,737	131	אמוניים

3. סידור במסגרת יום בפנימיה (אקסטרני)

		יום שלם (9-6 שעות) 35% מדמי החזקה של אותו מעון
		יום חלקי (5-3 שעות) 15% מדמי החזקה של אותו מעון
		בביה"ס 5% מדמי החזקה של אותו מעון
341	1006	עלות יומית לנופשון

ב. מעונות ציבוריים

סמל מעון	שם המעון	סמל תעריף	סכום בש"ח
533	מט"ב אשדוד בית אלמוג	533	6,510
894	צוהר לטוהר	551	7,586
1077	אקי"ם אילת	553	7,068
1078	אקי"ם הרצליה, הוסטל השחר	552	7,727
1192	אלווין הרצליה	554	8,333
1192	אלווין ירושלים	554	8,333
1330	מט"ב נתניה - דירת רעות, דירת ורד	556	7,151
1332	מט"ב חולון	557	7,209
1541	סנט וינסנט דה-פול	126	10,261
1770	אקי"ם נתניה אבן יהודה, הוסטל יד ביד	539	11,662
1774	מעון בני שמחה	78	10,692
1766	מעון עלה י-ם	76	10,439
1775	שדות נגב, בית הגדי	527	6,813
1782	מעון מוריה	86	9,882
1786	שקמים	566	8,429
1797	עלי שיח	545	8,335
1800	מעון עלה ב"ב	97	10,499
1801	בית כהן - דירות עמ"י	534	7,726
1805	מעון אלוין	149	9,590
1806	שק"ל ירושלים	554	8,333
1806	שק"ל ירושלים - סיעודי	555	10,677
1810	שק"ל בת ים, בית נפתלי	524	6,813
1822	מעון כפר תקווה	120	9,420
1824	אקי"ם צפת	531	6,935
1837	מעון כפר כנא	144	9,363
1839	מעון כפר רפאל	140	9,862
1840	מעון הלב הקדוש	121	10,405
1841	מעון סנט וינסנט	126	10,261
1842	מעון בית דוד	132	9,509
1845	אקי"ם אשקלון	536	7,485

סמל מעון	שם המעון	סמל תעריך	סכום בש"ח
1847	אק"י חולון, הוסטל איילת השחר	538	7,585
1851	אק"י רמה"ש, הוסטל תלמי רות	522	7,622
1858	נווה שלווה	1080	12,494
1860	אק"י ירושלים	543	7,975
1864	אוהל שרה	546	8,203
1867	מעון בית אורי	110	9,951
1870	אק"י אשדוד	525	7,215
1871	אק"י תל אביב	540	8,346
1872	אק"י חדרה	542	7,652
1873	אק"י חיפה	541	7,329
1876	בית קבוצתי באר שבע 529	529	6,813
1878	בית פרימן	530	6,581
1897	הוסטל קרית שמונה - ה.ל.ה.	532	6,722
1899	מערך דיור דימונה	537	7,422
1968	אק"י בת ים	558	6,925
3112	שיח סוד	561	8,177
3257	בית יחד	563	7,467
3373	גוונים	564	7,090
3402	בית חלומי, אק"י רעננה	566	8,429
3655	בית רקפת, דיור מוגן ירוחם	491	6,924
3657	יחדיו, דירת אופקים	492	6,919
3710	בית יחד - סיעודי (בית תמר)	555	10,677
4064	מעון עלה נגב - נחלת ערן	66	9,812
4090	בית בחורש, כפר הורדים (מרכז כוכב)	493	7,273
4146	מכון פורשטיין	528	6,813
5408	עמיחי	497	9,805
5414	סדנת שילוב בת עין	495	7,579
5453	מערך דיור בית נועם	721	10,592
5454	שק"ל אורות	725	6,700
5982	אק"י חדרה, מקבץ מזדקנים	597	7,652

ג. מעונות פרטיים

סמל מעון	שם המעון	סמל תעריף	סכום בש"ח
531	מעון אביב	105	11,591
532	מעון עמית, לוד	073	11,811
722	הוסטל סלאם	550	8,786
1765	מעון נווה צדק, תל אביב	074	11,521
1767	מעון כרמל, בנימינה	077	12,483
1772	הוסטל בית נחליאל בע"מ	516	8,133
1773	הדס	506	8,446
1776	מעון בית עדן, רמלה	079	11,882
1779	מעון רהט ביתנו	080	11,077
1780	מעון אשכר - טבעון	081	12,243
1781	אלאמאני	501	8,360
1783	מעון אלבשמה - שפרעם	087	11,386
1787	מעון בית דפנה	090	11,341
1799	מעון בני ציון	096	11,053
1784	מעון רנד אקסאל	088	11,436
1785	מעון אלנהאדה	089	11,737
1788	בית קשר - עכו	502	8,374
1789	בית רעות - הוד השרון	509	7,676
1790	מעון כפר ל' - בנימינה	085	11,599
1791	ביתנו נצרת	091	11,273
1793	בית קבוצתי - טמרה	503	7,508
1794	מעון רוגלית	093	10,938
1796	גל	548	8,534
1804	מעון סביון	142	11,027
1808	מעון כלנית	123	11,724
1809	מעון אור	111	10,620
1811	מעון נווה אתגר	102	11,151
1813	מעון פרח שלבי	100	10,349
1817	מעון הוד	113	10,905
1818	מעון נווה רם	103	10,933

סמל מעון	שם המעון	סמל תעריף	סכום בש"ח
1819	מעון דרור ירכא	117	10,917
1823	מעון ידידה	104	11,978
1827	מערך דיור רמת טבריה	512	8,690
1829	מעון בר דרור	115	11,253
1843	החב' לפיתוח ש. קהילתיים בע"מ (אקי"ם רחובות)	518	7,724
1843	אקי"ם רחובות	517	7,217
1844	מעון גלעד	148	10,787
1848	בית פלדמן	519	8,663
1849	בית עדנאן	101	11,338
1852	מעון רמים	139	11,745
1853	בית אריה	514	8,179
1855	מעון אילנית	119	11,837
1857	מערך דיור טמרה	515	7,952
1866	מעון נטוע	109	10,633
1879	מערך דיור רעננה	505	8,649
1880	מעון רמת טבריה	118	10,651
1881	מעון נווה כנרת	107	10,499
1882	מערך דיור עפולה	504	8,510
1884	מעון נווה האירוס	112	11,615
1889	הוסטל עמית	549	7,991
1892	הוסטל יאסיף	507	7,805
1895	תפארת עלומים בר-אנוש	510	7,588
1896	הוסטל עתיד	508	7,805
2238	מעון השלושה	072	11,518
2510	מעון טירה רנד	070	10,490
2952	מעון נווה אדיר	068	11,562
3125	נופרים	562	9,226
3454	אתגר	565	7,955
3474	בית מגורים פתח תקוה	568	8,243
3509	הוסטל יעלים	569	9,180
3658	בית אנדרו, בית מיכל, דירת ראשון לציון	490	8,526
3711	הוסטל בית קאנא	560	9,037
4089	דיור בעמק בע"מ	494	8,716

סמל מעון	שם המעון	סמל תעריף	סכום בש"ח
4266	הבית בחולון	488	8,199
4567	הוסטל בית אייל, כפר סבא	486	8,512
4645	מעון רמת חיפה	061	12,073
4646	מעון רנד אלקודס	062	11,994
4647	מעון סאלם נגב	063	12,325
4695	דקלים	485	8,243
4900	מעון נווה בנימין	060	12,703
5409	הוסטל חפציבה	484	8,074
5457	בית לצעירים קידר - פ"ת	722	8,512
5459	הוסטל נווה אופק (דנאל)	724	7,792
5573	הוסטל יערה א.ד.נ.מ. בע"מ	727	8,166
5650	הוסטל בית שאול	731	8,199
6091	מגשימים חלום מתגייסים לצה"ל	745	9,383

ד. מעונות ממשלתיים

סמל תעריף	סכום בש"ח
499	13,300
498	6,400

אינטרנים

אקסטרנים

ה. פעוטונים ומעונות יום טיפוליים

סמל מעון	שם המסגרת	המפעיל	סמל תעריף	סכום בש"ח
235015	מעון למפגרים	הלב הקדוש, נצרת	1202	367
231044	אדי שור	שק"ל	1309	1,109
910018	אלי כהן, פעוטון	עירוני אשקלון	1309	1,109
235010	גן אור	אקי"ם ק. מוצקין	1307	1,507
910204	גן עומר	עירוני ב"ש	1303	642

סמל מעון	שם המסגרת	המפעיל	סמל תעריף	סכום בש"ח
231047	"הטנה" לסעודיים	שק"ל	1406	2,000
950104	ח ו ס ן	עירוני חיפה	1401	432
930004	טיפול סיעודי	עירוני בני ברק	1405	1,681
930506	ל י מ ן	עירוני כפר סבא	1306	1,666
233014	"מאור" פעוטון	אקי"ם תל אביב	1202	367
930903	מעון טיפולי	עירוני ראשל"צ	1305	1,479
931101	מעון טיפולי	עירוני רמלה	1404	1,359
931005	מגדל אור	עירוני רחובות	1402	1,236
233016	מ ע ל י ם	אקי"ם נתניה	1302	1,558
950103	נ ס א ו	עירוני חיפה	1303	642
231021	"סולם" פעוטון	ציבורי ירושלים	1405	1,681
231025	מעון טיפולי אלווין	אלווין י-ם	1406	2,000
231029	מעון סלעית	עמי ב"ש	1405	1,681
231029	מעון סלעית	עמי ב"ש	1406	2,000
231036	גן הרמוני	ציבורי י-ם	1407	859
231010	אלוין אלקודס - טיפולי	אלוין	1406	2,000
231017	מעון סיעודי, בוגרי הטנא	אלוין	1701	2,476
231033	נוה צבי "תקוה לילד"	נוה צבי	1309	1,109
231034	בית יעקב - פתחיה	בית יעקב	1309	1,109
231041	מעון ביי"ס שקד	שק"ל	1309	1,109
233015	מעון טיפולי אקי"ם	ציבורי ת"א	1302	1,558
233024	מעון סיעודי אקי"ם	ציבורי ת"א	1405	1,681
233025	בית איזי שפירא	ציבורי	1406	2,000
233026	גן שלמה - אהל שרה	ציבורי אהל שרה, ב"ב	1405	1,681
233035	מעון עליזה ציימס	ציבורי ת"א	1306	1,666
235013	אקי"ם אורים	ציבורי חיפה	1405	1,681
235016	מעון טיפולי יחד	ציבורי ק. שמונה	1307	1,507
233021	"עלה" מעון	ציבורי ב"ב	1406	2,000
233019	ק נ ד י	אלי"ן יפו	1406	2,000
231317	ק ל י ש ר	עירוני ת"א	1407	859
233018	ר נ נ י ם	אקי"ם עופרים חולון	1306	1,666
233022	מעון טיפולי	ציבורי ת"א	1306	1,666
231020	פעוטון חרדי מיוחד	ציבורי ירושלים	1304	1,205

סמל מעון	שם המסגרת	המפעיל	סמל תעריף	סכום בש"ח
231024	מעון מע"ש אפק	ציבורי ק. מלאכי	1409	664
235020	צוהר לטוהר	ציבורי	1405	1,681
235022	מעון טיפולי לב חם	ציבורי	1406	2,000
	מעון קנדי איל"ן		1301	842
	מעון ונצואלה		1701	2,476
	בית נועם		1702	3,770
231047	מסגרת יום לימודים ארוך (מ"א) הטנה		1801	2,603
231009	מסגרת יום לימודים ארוך (מ"א) אק"ים טיפולי		1802	2,319
231050	מסגרת יום לימודים ארוך (מ"א) שק"ל			
	טיפול - סיעודי		1802	2,319
	מסגרת יום לימודים ארוך (מ"א) סיעודי		1803	2,603
	מעון יום לגילאים 0-3 ללא משרד החינוך		1703	3,414

סכום בש"ח	סמל תעריף	נ. מעשי "
788	1101	בבעלות רשות מקומית (פעולות)
1,530	1102	בבעלות ציבורית (כ"א ופעולות)
1,530	1103	בבעלות ציבורית (כ"א ופעולות חריגות)
912	1104	ילדי חוץ (פעולות + 25% מכ"א)
1,530	1105	מע"ש ציבורי 0 ציימס
1,237	1106	מע"ש ציבורי - אלון
1,530	1107	מע"ש בעלות פרטית
1,358	1108	מע"ש בעלות ציבורית

86	1601	ז. מועדונים
----	------	-------------

70	1201	ח. מעונות יום
		מעון בבעלות רשות מקומית (פעולות)

סכום בש"ח	סמל תעריף
-----	-----

367	1202	מעון לאימוניים (כ"א ופעולות)
134	1203	ילדי חוץ (פעולות + 25% מכ"א)
424	1204	מעון יום ניצן

559	1501	ט. קייטנה מרכזית - בידי אק"ם (קיץ 2011)
-----	------	---

ז. תעריפי אבחון

368 ש"ח	איבחון בסיסי
1,099 ש"ח	איבחון מקיף

יוסי סילמן
המנהל הכללי

חוזר המנהל הכללי

ע"ד 216
תמוז תשע"ד
יולי 2014

אתרנו באינטרנט: www.molsa.gov.il
ממשל זמין: www.gov.il